Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 228 (6346). 25 ноябрь, 1978 йил ▲ ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ: ПЛАН БАЖАРИЛДИ!

КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун умумхалқ социалистик мусобақасига актив қўшилган Янгийўл райони меҳнаткашлари давлатга пахта топшириш йиллик халқ хўжалик планини муваффақиятли бажардилар. Она Ватанга 33217 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Ҳозиргача 10342 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32,11 центнерга етказиб ҳосил йиғиштириб олинди. Қабул пунктларига етказиб берилган пахтанинг асосий қисми юқори сортларга қабул қилинди.

Йиғим-теримнинг энг масъулиятли палласида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республиканинг барча меҳнаткашларига Мурожаати ҳамма қатори район пахтакорларини ҳам далаларда жасорат кўрсатиб ишлашга илҳомлантирди. Даъваткор мурожаатга амалий иш билан жавоб беришга отланган район меҳнаткашлари барча куч ва имкониятларни ҳосилнинг сўнгги граммигача нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишга сафарбар этдилар.

Бу йил, айниқса, механизация воситаларидан самарали фойдаланиш мақсадида терим транспорт отрядлари тузишга жиддий эътибор берилди. Натижада пахтазорларда 200 га яқин терим агрегатлари юксак унум билан ишлади. 18600 тонна пахта «зангори кема» бункерларидан тўкилиб, машина терими плани анча ортиғи билан бажарилди.

Ҳ. Турсунқулов номли колхоздан Р. Тўхтаев, П. Тожибоев, Ленин номли колхоздан А. Усаров, П. Нишонбоев, «Партия XXI съезди» колхозидан Л. Мамадалиева, «Интернационал» колхозидан М. Ғойназаров, Ҳ. Отаев, «Ленинизм» колхозидан Н. Газизов, С. Боймақулов, Калинин номли колхоздан О. Урозалиев ва яна ўнлаб моҳир механик-ҳайдовчилар мавсумда 100—150 тоннадан «оқ олтин» териб тўкдилар.

Биринчи довондан ўтилган бўлса-да, терим суръати бўшаштирилмай, оммавий сафарбарлик, пахтазорларда фидокорона меҳнат давом эттирилмоқда. Район пахтакорлари катта қийинчиликлар билан етиштирилган ҳосилнинг бир граммини ҳам нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун курашиш билан бирга келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш чораларини ҳам кўрмоқдалар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВГА ДИМИТРОВ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

БКП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков 23 ноябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга халқаро Димитров мукофоти лауреати дипломи ва олтин медалини топширди. Ўртоқ Брежнев тинчлик, демократия ва социал тараққиётни ҳимоя қилишдаги ижтимоий-сиёсий, илмий ва ижодий фаолияти учун шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

Мукофотни топшириш вақтида ўртоқ Т. Живков нутқ сўзлади.

Т. ЖИВКОВ нутқи

Азиз ўртоқ Брежнев!

Мен Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети билан БХР Давлат кенгашининг Сизга тинчлик ва социал тараққиёт учун бериладиган Димитров мукофотини топширишдан иборат фахрли топширувини қувонч билан ва ғоят тўлқинланиб бажараяпман.

Бу йилги Димитров мукофотининг лауреатлари рўйхатини кимнинг номидан бошлашни белгилаш бизга қийин бўлмаганлигини айтиб ўтишнинг ҳожати бўлмаса керак. Том маънода айтганда, Сизнинг мукофотланишингиз муносабати билан социалистик Болгариянинг бутун халқи жюри ролини бажарди.

Леонид Ильич, халқимизнинг онгида халқлар ўртасида тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишида сизчалик кўп хизмат қилган бошқа сиёсий арбоб йўқ. Биз мураккаб, жўшқин ва тахликали даврда яшаб турибмиз, шу даврда Совет Иттифоқининг партия ва давлат раҳбарлари, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси инсоният тараққиётини ва амалдаги инсонпарварлик принципларини қарор топтиришнинг энг атоқли ва ҳамма эътироф этган курашчиларидир.

Ҳурматли Леонид Ильич!

Болгар коммунистлари, болгар халқи учун, ҳозирги Болгария учун Георгий Димитровнинг номи қандай аҳамиятга эга эканлигини ўзингиз яхши биласиз. Бу ном — революцион Октябрь руҳи билан суғорилган XX асрда биз дунёга тортиқ қилган жамики энг яхши ва энг қаҳрамонона ишнинг олий ифодасидир.

Лейпциг қаҳрамони, биринчилар қаторида фашизмга ва урушга қарши кураш байроғини кўтарган инсон бундан ўттиз йил муқаддам Кремлнинг айни шу залида Ленин орденини олган эди. У кўксига шу орденни тақиб ўзининг озод бўлган мамлакатига қайтиб борди ва Ватаннинг социалистик тонготари замини бўлмиш абадий ва ҳаётбахш болгар-совет дўстлигидан илҳомланиб, бу тонготар ишларига бошчилик қилди.

Шу боисдан ҳам биз, болгарлар, Георгий Димитров номидаги мукофотни Сиз олаётганингиз учун шу қадар қувончга тўлиб-тошганмиз. Бу мукофот Сизнинг жаҳон социализми назарияси ва практикасига, социалистик ҳамдўстлик бирлигини қарор топтиришга, унинг ҳозирги давр ривожига таъсирини тинимсиз кучайтиришга қўшган бебаҳо ҳиссангиз эътирофидир.

Сизнинг КПСС ва совет давлатининг раҳбари лавозимида қилган ҳамма ишларингиз Сизни халқаро коммунистик ҳаракатни мустаҳкамлаш, халқларнинг озодлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт йўлидаги курашида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш, империализмга ва янги мустамлакачиликка қатъиян зарба бериш, реакция ва урушнинг қора кучларига қарши муросасиз кураш олиб боришдан иборат Ленин иши ва Георгий Димитров васиятлари билан узвий равишда боғлайди.

Азиз ўртоқ Брежнев!

Совет Иттифоқининг жозиба кучи, унинг қудрати ва обрў-эътибори йил сайин ўсмоқда. Сизнинг ўз ҳаётингизни мамлакатингиз ҳаёти билан боғлаган коммунист ва раҳбар сифатидаги ҳиссангизни совет халқи билан бирга биз ҳам юксак қадрлаймиз. Совет Иттифоқининг ҳар бир муваффақиятида Сизнинг фидокорона истеъдодингиз, таниқли давлат арбобига хос ақл-заковатингиз ва куч-ғайратингиз кўриниб турибди. Ўттиз йилдан ортиқ вақтдан бери Совет Иттифоқи янги жаҳон урушининг олдини олишда буюк хизмат қилиб келмоқда, инсоният эса соғлом ақлндрокнинг ажал келтирувчи телбалик устидан қозонган шу ғалабасига Сиз шахсан нақадар катта ҳисса қўшганингизни яхши билади.

Сизнинг «...еримизни ардоқлаб асрашга, уни ядро ёнғини алангасида вайрон қилмай, бутун бойлиги ва кўркамлиги билан ёш авлодга топшириш...» тўғрисидаги сўзларингиз бугун ҳам, келгусида ҳам унутилмас сўзлар бўлиб қолади.

Совет халқи, КПСС ва совет давлати — ер юзида ҳаёт бўлсин деб халқаро муносабатларда кескинликни юмшатиш ва давлатлар ўртасидаги ҳамкорлик муҳитини белгилаб бераётган асосий кучлардир.

Биз шунга аминмизки, тинчликсевар инсоният бирлашган куч-ғайратлар билан империализмнинг кескинликни кучайтириш ва қуролланиш пойгасини авж олдириш йўлидаги хатарли уринишларини бартараф этади. Аммо бу сафар ҳам реакционерлар билан милитаристлар тарих ғилдирагини тўхтатиб қола олмайдилар. Георгий Димитровнинг гитлерчи жаллодларга судда иборали қилиб айтганидек, тарих ғилдираги доимо олдинга ва юқорига, барча кишиларнинг тинчлиги ва бахт саодати, социализм ва коммунизм сари бориладиган йўлдан айланаберади!

Тинчлик ва социал тараққиёт учун Димитров мукофоти — ўзининг бутун вужудини даврнинг энг олий идеалларига ҳамиша беғараз бағишлаб келаётган, қўрқув ва таъна нималигини билмайдиган мард коммунистнинг битмас-туганмас куч-ғайрати тимсолидир. Георгий Димитров даъват этган бирлик ҳозир коммунистларга, ҳақиқат, озодлик ва тинчлик учун бошқа барча курашчиларга ҳар қачонгидан ҳам зарурдир. Қардош социалистик мамлакатларнинг бирлиги, ҳақиқатан ҳам ўз халқлари олдидагина эмас, ер куррасидаги барча кишиларнинг тақдири учун ҳам масъулият туйғуси билан яшаётган кишилар фикри, иродаси ва ҳаракатининг бирлиги зарур.

Георгий Димитров болгар коммунистларига ва болгар халқига болгар-совет дўстлигини ривожлантириш ва бойитишни васият қилган эди, бу дўстликнинг аҳамиятини у ҳар бир жонли мавжудод учун қуёш ва ҳаво билан тенглаштирган эди. Бу дўстлик — тарихимизнинг энг қимматбаҳо ғалабасидир.

Биз ўртоқ Брежневнинг партияларимиз, халқларимиз ва давлатларимиз ўртасидаги қардошларча ҳамжиҳатликка берган баҳоларини ҳамиша тўлқинланиб қабул қилиб келдик. КПСС билан БКПнинг ҳар томонлама ҳамкорлик ва яқинлашиш, сиёсий, иқтисодий ва маънавий бирликка қаратилган муштарак йўли иккала социалистик мамлакатимиз тарихий ижодкорлигининг ёрқин тимсолидир. Болгария Халқ Республикаси билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи шу йўлни неча йиллардан бери ўтказиб келмоқдалар. Мангу барҳаёт Георгий Димитров номидаги мукофот ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Болгария Халқ Республикаси учун, ҳар томонлама яқинлашувимизни кўзловчи йўлни изчиллик билан ижодий ўтказиш учун қилган ва қилаётган ҳамма ишлари учун унга миннатдорчилигимизнинг ифодасидир.

Азиз ўртоқ Брежнев, Сизни тинчлик ва социал тараққиёт учун Димитров мукофоти билан табриклайман!

Қалин дўстимизга, икки марта Болгария Халқ Республикасининг қаҳрамонига сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва совет халқининг фаровонлиги йўлида, социалистик ҳамдўстлик халқлари ишининг тантанаси йўлида, тинчлик ва социал тараққиёт учун муштарак курашимизнинг тўла ғалабаси йўлида янгидан-янги ажойиб муваффақиятлар тилаймиз! Мукофот қутлуғ бўлсин!

* * *

Сўнгра ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Живков!

Менинг шаънимга айтган яхши сўзларингиз учун, ленинчи партиямизнинг фаолиятига юқори баҳо берганингиз учун астойдил миннатдорман.

Равшанки, ҳозир халқаро Димитров мукофотини қабул қилиб олар эканман, аввало мукофотга номи қўйилган инсон тўғрисида, Болгариянинг улуғ фарзанди ҳақида ўйлайман. Советлар мамлакати унинг учун иккинчи Ватан бўлган эди.

Фашизм ва урушга қарши, болгар халқининг бахт-саодати учун, коммунистик ҳаракатнинг бирлиги учун, халқаро ишчилар синфи парчаланишининг олдини олиш учун изчил, эҳтиросли кураш — Георгий Димитров ҳаётининг ўзаги бўлган эди. Георгий Димитровнинг фикрлари ва ишлари коммунизм тарихида ёрқин ва ибратли саҳифа бўлиб қолади.

Революция тажрибаси революция назариясига доимо янги ғоялар бахш этиб туради, албатта. Бугина эмас, революцион ўзгаришлар доимо ижодкорликдир. Бироқ, тарихий ривожланишнинг аввалги босқичида бўлганидек, ҳозир ҳам жанговар бирдамлик, биргаликдаги ҳаракатлар коммунистлар олдига ҳозирги давр қўяётган вазифаларни ҳал этиш калитидир.

Совет ва болгар коммунистлари интернационализм байроғини баланд кўтариб бормоқдалар. Совет — болгар дўстлиги шу байроқ остида гуллаб-яшнади. Шу байроқ остида биз бошқа қардош мамлакатлар билан қўлни-қўлга бериб, халқлар ўртасида энг адолатли, энг олижаноб муносабатлар қураяпмиз ва ривожлантиряпмиз, тинчлик, демократия ва тараққиёт идеалларининг тантанасига эришаяпмиз.

Мен коммунист бўлганим учун ҳам бу ишда бевосита қатнашишни буюк бахт деб биламан, албатта.

Фахрий мукофот учун кўпдан-кўп раҳмат.

* * *

Мукофотни топшириш вақтида: Совет томонидан — Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарёв, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, Я. П. Рябов, К. В. Русаков ўртоқлар, шунингдек СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров ва А. И. Блатов, Болгария томонидан — БХРнинг Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети навбатдаги кенгашида қатнашган делегацияси аъзолари ҳозир бўлдилар.

Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикасининг партия ва давлат раҳбарлари Леонид Ильич Брежневни БХРнинг юксак мукофоти топширилиши билан самимий муборакбод этдилар ва унга халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлаш, бутун дунёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш соҳасидаги тинимсиз фаолиятида янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

Суратда: мукофотни топшириш пайти. В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС).

КОММУНИСТИК РАЙОНИ РАПОРТИ

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Коммунистик районининг қишлоқ меҳнаткашлари давлатга пахта топшириш халқ хўжалик планини 23 ноябрда бажардилар. Давлат тайёрлов пунктларига 27555 тонна ҳосил жўнатилди, унинг 90 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Ҳар гектар ердан 34,75 центнердан «оқ олтин» ҳосили олинди.

Карл Маркс номли, «Правда», «Политотдел» колхозлари пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар, «Ленинский путь», Свердлов номли ва «Ўзбекистон» колхозлари пахтакорларининг ҳиссаси салмоқли бўлди.

Терим-транспорт отрядларининг механизаторлари мўл хирмон уйишда самарали фаолият кўрсатдилар. Машина терими плани 101,3 процент бажарилди. «Правда» колхозидан Қулмирза Мамажонов, «Политотдел» колхозидан Василий Хван ва Эргаш Турғунов, Свердлов номли колхоздан Любовь Куроедова, «Ленинский путь» колхозидан Абдусамат Абдумуҳидовлар механизаторлар ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилдилар. Уларнинг ҳар бири 140—180 тоннадан пахта териб беришди.

Коммунистик райони пахтакорлари «оқ олтин» тайёрлаш ва давлатга деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотларини сотиш юзасидан зиммага олинган социалистик мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашмоқдалар.

БОЛГАРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ, ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ, ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ, ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ, ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ ҲАМДА ҲУКУМАТЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИНГ

БАЁНОТИ

БХР, ВХР, ГДР, ПХР, СССР, ЧССР коммунистик ва ишчи партиялари ҳамда ҳукуматларининг раҳбарлари Яқин Шарқда вужудга келган вазиятни муҳокама қилиб, АҚШ паноҳида Миср билан Исроилнинг сепарат тил бириктириш сиёсатини кескин қораладилар. Бу сиёсат шу райондаги вазиятнинг янада хатарли тарзда мураккаблашувига олиб боради, холос. Коммунистик ва ишчи партиялар ҳамда ҳукуматларнинг раҳбарлари арабларга қарши бундай сепарат тил бириктиришлар Яқин Шарқдаги низони шу райондаги барча халқларнинг, жумладан Исроил халқининг манфаатларига мувофиқ равишда ҳар томонлама сиёсий жиҳатдан бартараф этишга эришиш манфаатларига зиддир, халқаро хавфсизлик манфаатларига ва БМТ резолюциясига хилофдир.

Қардош давлатлар коммунистик ва ишчи партиялари ҳамда ҳукуматларининг раҳбарлари араб мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқлари Бағдод кенгашининг қарорларини қўллаб-қувватлаганликларини билдирадилар. Улар шу қарорлар Яқин Шарқ проблемасини Яқин Шарқда тинчликманфаатларини, ялпи тинчлик манфаатларини кўзлаб самарали ва адолатли тарзда ҳал этиш учун курашда муҳим ижобий роль ўйнайди, деб ҳисоблайдилар.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 23 ноябрь куни Катта Кремль саройида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгашидаги делегациялар шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда социалистик мамлакатлар делегацияларининг бошлиқлари Э. Герек, Г. Гусак, Т. Живков, Я. Кадар, Э. Хонеккер, Н. Чаушеску ўртоқлар, кенгаш ишида қатнашган делегацияларнинг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар, Марказий Комитет секретарлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари, ҳарбий бошлиқлар бор эдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади. У бундай деди:

Бир неча соат муқаддам Варшава Шартномаси ташкилоти сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши ўз ишини тугаллади. Биз замон ва ҳаёт мамлакатларимиз олдига қўйган масалалар хусусида батафсил фикрлашиб олдик, муштарак қарашларимизни ифодаловчи салмоқли сиёсий ҳужжат қабул этдик.

Ўйлайманки, кенгашимиз камида учта муҳим масалага равшан жавоб берди.

Биринчидан, биз яшаб турган даврнинг моҳияти тўғрисида. Халқаро вазият биргаликда чуқур анализ қилинганлигини, унинг ижобий ва салбий жиҳатларига, энг муҳим тенденцияларига баҳо берилганлигини назарда тутаман. Биз кескинликни юмшатишга қарши чиқувчи турли кучлар активлашиб бораётганига қарамай, асло умидсизликка тушмаймиз. Дунёдаги сиёсий иқлимни соғломлаштиришда олға силжиш имкониятлари бор. Бўлганда ҳам анча салмоқли.

Биз нима қилиш кераклигини ҳам биргаликда айтдик. Халқаро хавфсизликни қуролланиш пойгаси негизига эмас, балки қуролсизланиш негизига қуриш, барча давлатлар ва халқларнинг суверен ҳуқуқларини оғизда эмас, балки амалда қатъий ҳурмат қилишга эришиш — бош вазифадир. Ана шунда Европа қитъасида ҳам, шунингдек халқаро миқёсда ҳам тинч ҳамкорликнинг янги уфқлари очилади ва тинчлик иморати мустаҳкам тураберади.

Ниҳоят бизнинг кенгашимиз ана шу мақсадларга қай йўлдан бориш керак, деган саволга жавоб берди. Бирбиримиз билан баҳамжиҳатликни мустаҳкамлаб, биргаликда олға боришимиз керак: халқлар озодлиги ва мустақиллиги учун курашчилар билан ҳамиша бирдам бўлишимиз лозим: планетамиз осмони ҳамиша тинч бўлишини, одамлар эса бахтиёр яшашини хоҳловчи барча кишилар билан ўз куч-ғайратларимизни бирлаштирайлик.

(Давоми 2-бетда).

М. А. СУСЛОВГА БОЛГАРИЯ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

Ўртоқ Т. Живков 23 ноябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сусловга Георгий Димитров орденини топширди. Ўртоқ Суслов БКП билан КПСС, БХР билан СССР, совет ва болгар халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун, СССРда социалистик ва коммунистик жамият қурилишига қўшган ҳиссаси учун ана шу мукофотга сазовор бўлди.

Ўртоқ Т. Живков мукофотни топшириш вақтида бу мукофот Болгария барча коммунистлари ва бутун болгар халқининг ўртоқ М. А. Сусловга нисбатан чуқур иззат-ҳурматини ва самимий муҳаббат туйғуларини ифода этади, деди.

Азиз Михаил Андреевич, деб таъкидлади Т. Живков, Сизнинг Георгий Димитров ордени билан мукофотланишингиз атоқли назариячи ва марксизм-ленинизмнинг поклиги учун жўшқин курашчи сифатида қилган катта хизматларингизни, жаҳон социалистик ҳамдўстлигини ва халқаро коммунистик ҳаракатни мустаҳкамлашга қўшаётган ҳиссангизни эъзозлашимизнинг ифодасидир.

Сиз билан биз садоқатли дўст ва қалин ўртоқмиз. Бу мукофот Сизнинг БКП билан КПСС ўртасидаги қардошларча бирликни, мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик ва яқинлашувни ривожлантиришга қўшаётган ҳиссангиз учун Сиздан миннатдор эканлигимизни ҳам ифода этади. Ана шу бирлик ва ҳамкорлик амалдаги социалистик интернационализм намунасидир.

Ўртоқ М. А. Суслов ўзининг ижтимоий, сиёсий фаолиятига юксак баҳо берганликлари учун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетига, БХР Давлат кенгашига самимий миннатдорчилик изҳор этди. Мен, деди у, ана шу юксак орден билан мукофотланишим аввало Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг хизматларини, унинг қардош социалистик мамлакатлар ўртасидаги бузилмас дўстлик ва ҳамкорликни янада кучайтиришга, мустаҳкам тинчлик ва халқаро хавфсизликка эришишга қаратилган сиёсатини эътироф этишдан далолат беради, деб ҳисоблайман.

Георгий Димитров ордени коммунист учун жуда чуқур маънога эгадир. Чунки у Совет Иттифоқида машҳур бўлган ва чин кўнгилдан севилган, барча қитъаларнинг меҳнаткашлари астойдил ҳурмат қилаётган революционер номи билан аталади.

Халқ Болгарияси ҳозирги кунда, деб таъкидлади М. А. Суслов, ўзининг улуғ фарзанди васиятларига амал қилиб, Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан дўстона алоқаларни ҳамда ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамламоқда, ривожланган социалистик жамиятни зўр муваффақият билан барпо этмоқда, тинчликни мустаҳкамлаш ва социал тараққиётга эришиш йўлида жуда катта муваффақиятларга эришмоқда.

Болгария коммунистлари, БХРнинг барча меҳнаткашлари марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми байроғини баланд кўтариб бормоқдалар.

Мукофотни топшириш вақтида ҳозир бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, БХРнинг партия ва давлат арбоблари ўртоқ М. А. Сусловни мукофот билан қизғин табрикладилар, унинг коммунизм йўлида бундан буён ҳам самарали меҳнат қилишини тиладилар.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 24 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, мавсум бошидан буён машинада терилгани):

Ғалаба	**0,11**	**105,86**	**106,76**
Бўка	**0,49**	**105,80**	**107,30**
Чиноз	**0,61**	**103,10**	**103,54**
Бекобод	**0,49**	**100,99**	**90,59**
Ўрта Чирчиқ	**0,34**	**100,97**	**102,90**
Янгийўл	**0,58**	**100,93**	**111,88**
Коммунистик	**0,51**	**100,01**	**101,30**
Пискент	0,76	88,70	72,15
Оққўрғон	0,80	80,92	80,56
Область бўйича:	0,51	98,15	95,93

АКМАЛ ИКРОМОВНИНГ 80 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

24 ноябрь куни Тошкентда Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, Ўзбекистон Компартияси ташкилотчиларидан бири бўлмиш Акмал Икромов туғилган кунининг 80 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори Э. Ю. Юсупов А. Икромовнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида доклад қилди. Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар ленинча миллий сиёсатни, индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш планларини амалга оширишга, совет пахтачилигини, маданий қурилиш программасини ривожлантиришга А. Икромов катта ҳисса қўшганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, О. У. Салимов, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

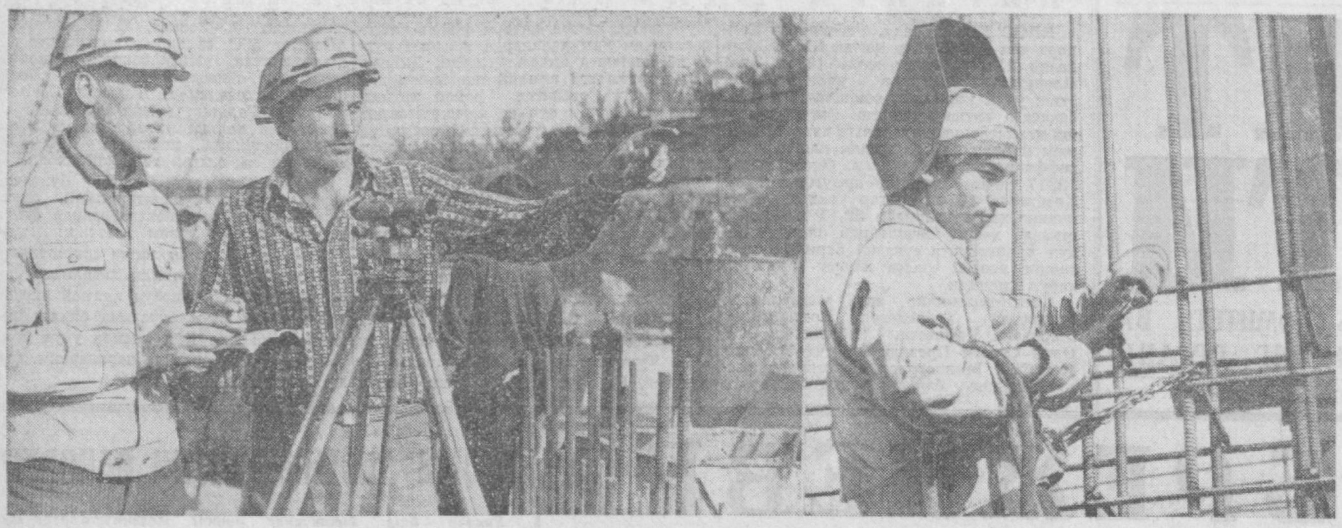

Тошкент метрополитени биринчи навбатининг иккинчи қисми қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бинокорлар ва монтажчилар бу муҳим объектни ўнинчи беш йиллик охиригача фойдаланишга топшириш учун қизгин меҳнат қилмоқдалар. Мусобақада И. Лисий бошчилик қилаётган бригада пешқадамлик қиляпти. Бу коллективнинг иш кўрсаткичлари ой сайин ортиб бормоқда. Улар топшириқни доим зиёдаси билан бажаришяпти. Бригаданинг бундай муваффақиятларга эришувига инженер-техник ходимлар ҳам самарали ёрдам беришяпти. Суратларда: смена инженери В. Харитоненко ва маркшейдер М. Детко Пушкин станциясида амалга оширилган тупроқ қазиш ишлари ҳажмини ҳисобламоқдалар (чапда), бригаданинг пешқадам пайвандчиси, комсомол аъзоси Д. Мамаримов иш устида.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

ЯНГИЙЎЛ ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

ХЎЖАЛИК ВА ТАРБИЯВИЙ ИШЛАР БИРЛИГИ УЧУН

ПАРТИЯ ташкилотларида бўлиб ўтаётган ҳисобот-сайлов кампаниясида янги босқич — район ва шаҳар партия конференциялари бошланмоқда. Бу конференциялар КПСС XXV съездидан кейин биринчи марта бўлиб ўтаяпти. Конференция делегатлари ўтган давр мобайнида съезд қарорларини амалга ошириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг қандай бажарилаётганлигини ишчанлик билан анализ қилмоқдалар, партия ташкилотларининг ҳисобот даврида тўплаган бой тажрибаларини ҳар томонлама умумлаштириб, зиммадаги вазифаларни муваффақиятли бажаришга ёрдам берувчи конкрет таклифларни ўртага ташламоқдалар.

Бугун биз кеча бўлиб ўтган Янгийўл шаҳар партия конференцияси иши ҳақида ҳикоя қиламиз.

КОНФЕРЕНЦИЯ арафасида шаҳар бўйлаб дилларни қувонтирувчи хушхабар тарқалди. Янгийўлликлар ўнинчи беш йиллик маррасини барвақт эгаллаш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақасида актив иштирок этиб, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш уч йиллик планини муддатидан олдин адо қилганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Шаҳар маданият уйи фойесига қўйилган стенд ва диаграммаларда ҳисобот даврида эришилган ютуқлар батафсил ҳикоя қилинган. Конференция делегатлари уларни бир-бир кўздан кечириб, мажлислар зали томон мамнун кириб бормоқдалар.

КПСС XXV съезди арафасида янгийўлликлар ажойиб ташаббуснинг ижодкори бўлишди. Тўрт новатор ишчи — А. Панина, А. Икматова, А. Абдуваллиев ва Г. Хоменко «Қолоқларсиз сифатли ва самарали ишлайлик!» деган шиор билан чиқдилар. Ватанпарварларнинг бу қимматли ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқуллангач, уларнинг издошлари яна ҳам кўпайди. Энг аввало, Янгийўл саноатчилари бу ташаббусни қизғин қўллаб-қувватладилар. Шу бўйи шаҳар бўйлаб қолоқликка қарши кураш бошланиб кетди. Ҳозирги кунда бирорта ҳам қолоқ бригада, участка, цех, корхона йўқ. Барча меҳнат коллективлари белгиланган планларини муваффақиятли адо этиб келмоқдалар.

Ҳисобот даврида саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 4,6 процентга кенгайди. Ички резервларни тўла ишга солиш, материал ва хомашёлардан рационал фойдаланиш натижасида планга қўшимча равишда 23,5 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўлинди. Бу тўққизинчи беш йиллик давомида қўшимча ишлаб чиқарилган маҳсулотдан ҳам кўпдир. Тўртта корхона, 12 та цех, 30 та бригада ва 30 мингдан ортиқ ишчи СССР Конституциясининг бир йиллиги арафасида ўз социалистик мажбуриятларини бажариб қўйди.

Ишчилар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга унинг сифатини яхшилашга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳозир тайёрланаётган саноат маҳсулотларининг учдан бир қисми давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Кейинги уч йилнинг ўзида Сифат белгиси олган маҳсулотлар хили 56 тага кўпайди. Шу кунларда 74 хил маҳсулот фахрли беш қирра билан чиқарилмоқда.

— Бу ютуқларга илғорлар тажрибасини кенг қўлланиш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техникани жорий этиш туфайли эришмоқдамиз,— деди партия конференциясида ҳисобот доклади қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. И. Рибалко.**

Бошланғич партия ташкилотлари техникани такомиллаштириш билан жиддий шуғулланмоқдалар. Ҳисобот даврида цех ва участкаларда 50 та поток линия, 300 дан ортиқ серунум ускуна монтаж қилинди. Рационализатор ва ихтирочилардан тушган таклифларнинг 1200 дан ортиғи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, салкам 2 миллион сўмлик иқтисодий самара кўрилди.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш масаласига комплекс ёндошилгандагина кўзланган натижаларга эришиш мумкинлигини янгийўлликлар ўз тажрибаларида исботладилар. Ёғ-мой комбинати партбюроси, цех партия ташкилотлари ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан қайта қуроллантириш масаласи билан алоҳида шуғулланиб келмоқдалар. Бу соҳада белгиланган тадбирларнинг қандай бажарилаётганлиги партбюронинг доимий назоратидадир. Коммунистларнинг актив иштироки билан қисқа вақт ичида корхонадаги ускуналарнинг тўртдан бир қисми янгиланди. Ишлаб чиқариш жараёнлари 96 процент механизациялаштирилди, меҳнат унумдорлиги эса қарийб 9 процент ошди. Ҳозир асосий фонднинг ҳар бир сўми ҳисобига корхона 12 сўм 14 тийинлик маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, жараёнларни комплекс механизациялаш билан боғлиқ бўлган тадбирларни бажаришда мураббийлар актив иштирок этмоқдалар. Шаҳарда мураббийлик ҳаракати яхши йўлга қўйилган. Икки мингдан ортиқ тажрибали ишчи ёшларга устозлик қилмоқда, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Шаҳар мураббийлар Совети бу ишга моҳирлик билан раҳбарлик қилаяпти. Бундан ташқари партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасида ўтаётган машғулотлар давомида ҳам ишчилар ажойиб таклифларни ўртага ташламоқдалар.

Ҳозир ўн бир минг ишчи сиёсий ва иқтисодий ўқувга жалб этилган. Кейинги уч йил мобайнида 3 мингдан ортиқ киши ўз иқтисодий билимларини оширди. Биохимия заводи, ёғ-мой комбинати, кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси коммунистлари КПСС-нинг иқтисодий сиёсати масалаларини ўрганиш даврида ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Сиёсий ва иқтисодий ўқув меҳнаткашларни партия белгилаган улуғвор вазифаларни бажаришга сафарбар этишда қудратли омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Партия қўйган вазифаларни омма онгига етказишда, ишчиларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишда партия ташкилотлари турли форма ва методлардан самарали фойдаланмоқдалар. Бу вазифани бажариш асосан идеология кадрлари зиммасига юклатилган. 2 мингдан ортиқ сиёсий докладчи, сиёсий ахборотчи, агитаторлар партия ва ҳукуматимизнинг сиёсатини меҳнаткашларга тушунтиришда партия ташкилотларига катта ёрдам бермоқдалар. Айниқса КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда оғзаки-сиёсий агитациянинг роли» тўғрисидаги қароридан сўнг оммавий-сиёсий ишлар яна ҳам кучайди, шаҳар партия комитети ғоявий таъсирнинг самарали форма ва усулларини қидириб топди. Партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишларни такомиллаштира бориб, асосий эътиборни совет турмуш тарзи, совет ватанпарварлиги ғояларини кенг пропаганда қилишга, ҳаётий воқеаларга синфий ёндошувни тарбиялашга қаратмоқдалар.

Шаҳар партия комитети ҳисобот даврида партия сафларини янада мустаҳкамлашга, партия ҳаётида ленинча иш услубини қарор топтиришга, партиявий раҳбарликнинг форма ва методларини такомиллаштиришга, бошланғич партия ташкилоти жанговарлигини оширишга алоҳида эътибор берди. КПСС Марказий Комитетининг партияга қабул ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш юзасидан Қозоғистон партия ташкилотининг ишлари тўғрисида қабул қилган қароридан сўнг шаҳар партия ташкилоти партия сафларини мустаҳкамлаш, уларнинг сифат составини яхшилаш устида яна ҳам кўпроқ қайғурадиган бўлди. Ҳисобот даврида меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда барчага ўрнак бўлаётган ишчи, хизматчи ва зиёлилардан 406 киши партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Ҳозир шаҳар саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари ва муассасаларида фаолият кўрсатаётган 78 та бошланғич, 79 та цех партия ташкилотлари ҳамда 51 та партия группасига 2155 коммунист бирлашган.

Кейинги йилларда шаҳар партия комитети бюросининг иш услуби ҳам сезиларли даражада яхшиланди. Қабул қилинган қарорларнинг ижроси юзасидан коммунистларга ахборотлар бериб бориш одат тусига кириб қолди. Шу йилнинг ўзида КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди ва шаҳар партия конференцияси қарорлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида бюро аъзолари 69 бошланғич партия ташкилотида информацион докладлар билан чиқдилар.

Меҳнат коллективига партиявий таъсир ўтказишда сайлаб қўйилган активлар катта ёрдам бермоқдалар. Шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари раҳбар органларига сайлаб қўйилган 400 дан ортиқ коммунист кундалик ташкилий ва сиёсий ишларда актив қатнашмоқда. Бюро мажлислари, пленумлар ва партия активи йиғилишларини тайёрлашда коммунистларнинг кенг иштирок этаётганликлари муҳокамага қўйилаётган масалаларни атрофлича ўрганиш, фойдали тавсиялар ишлаб чиқиш имконини бермоқда.

Шаҳар партия комитетининг IX пленумида 109-кўчма механизациялашган колонна партия ташкилотининг иши муҳокама қилинди. Бу масалани тайёрлашда 27 коммунист иштирок этди. Улар кўчма механизациялашган колонна коллективи фаолиятини ҳар томонлама ўрганиб, колонна партия ташкилоти ишини янада яхшилашга ёрдам берувчи тавсияларни ишлаб чиқдилар. Ҳозир 300 дан ортиқ коммунист жамоатчилик асосида илғор партия ташкилотлари иш тажрибасини оммалаштиришда иштирок этмоқда.

Докладчи ютуқларни таъкидлаш билан бирга асосий эътиборни ҳисобот даврида бажарилмай қолган вазифаларга, йўл қўйилган нуқсонларга ва уларни бартараф этиш йўлларига қаратди. Шаҳарда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши ҳали талаб даражасида эмас. Беш йилликнинг қолган икки йили давомида шаҳар саноатчилари ўтган уч йилда тайёрланганига нисбатан 2,5 марта кўп маҳсулот ишлаб чиқаришлари керак. Кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси, пахта тозалаш заводи, 8-ғишт заводлари бошқармасида маҳсулот ишлаб чиқариш йил сайин камайиб бораётганлиги ташвишланарли ҳолдир. Кондитер ишлаб чиқариш бирлашмасида икки йилдан бери конфет фабрикаси қуриш тўғрисида гап бўлади. Аммо қурувчилар ҳам, заказчилар ҳам гапни бир жойга қўя олмаяптилар. Пахта тозалаш заводида эса, планларни қайта-қайта ўзгартириш одат тусига кириб қолган. Шу йилнинг ўзида ишлаб чиқариш планлари уч марта ўзгарди.

Айниқса, 8-ғишт заводлари бошқармасида ишлар чатоқдир. Завод партия ташкилоти ишлаб чиқаришни механизациялаш, қувватлардан унумли фойдаланиш масалалари билан жиддий шуғулланмаяпти. Технология режимлари тез-тез бузилиб туради. Бунинг натижасида қурилишни ғишт билан таъминлашда узилишлар содир бўлаяпти.

Уч йил давомида завод белгилангандан 21 миллион дона ғиштни кам етказиб берди. Ўз-ўзидан маълумки, бинокорлик материали бўлмагач, қурилиш суръати пасаяди, штурмчилик бошланади. Шундай аҳволни 109-кўчма механизациялашган колонна коллективи фаолиятида кўриш мумкин. Колонна коллективи ўз кучлари билан битадиган ишларни йил сайин бажармай келяпти. Таъминотнинг ёмонлиги натижасида қурувчиларнинг вақти бекорга исроф бўляпти. Фойдаланишга топширилаётган объектлар сифати ҳам шу кун талаби даражасида эмас.

Колонна коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида ишдаги нуқсонлар ҳатто тилга ҳам олинмади. Сўзга чиққанлар фақат ўз-ўзларини мақташ билан кифояланишди. Танқид ва ўз-ўзини танқиднинг йўқлиги учун ҳам қурилишда нуқсонлар кўпаймоқда. 1-автобаза, Горький номли мактаб бошланғич партия ташкилотлари тўғрисида ҳам худди шундай фикрларни айтиш мумкин.

Замон олға томон борган сари вазифалар кўлами ҳам кенгаяверади. Ҳар бир бошланғич партия ташкилоти шу кун талаби билан қадам ташлаши, коммунистларнинг активлиги ва жанговарлигини тинмай ошириб бориши керак.

Шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссияси раиси **А. Усмонқулов** комиссия иши тўғрисида ҳисобот доклади қилди.

Докладлар юзасидан бошланган музокарада биринчи бўлиб сўзни кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари **А. Тяжлева** олади.

— Шаҳар партия комитети ҳисобот даврида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан катта тадбирларни амалга оширди, — деди у.— Буни корхонамиз мисолида ҳам кўрса бўлади. Бирлашма аҳли беш йилликнинг ўтган даври мобайнида планга қўшимча равишда 5 миллион 857 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлди. Ҳозир тайёрланаётган ширинликларнинг 30 хилига давлат Сифат белгиси берилган.

Нотиқ ташкилий-партиявий ишлар самарадорлигини оширишга ёрдам берувчи бир қатор таклифлар билан чиқди. Шаҳар партия комитети илғорлари илғор корхоналар базасида тармоқлар бўйича секретарлар семинарларини ўтказар эди. Бу тадбир ёш секретарларни тарбиялашда, партиявий ишларни яхшилашда ёрдам берар эди. Ўқувнинг бу формасини яна тиклаш керак.

Пойафзал фабрикаси бичиқчиси **Б. Мирхамитова**нинг сўзларини конференция делегатлари қизиқиш билан тингладилар. Илғор бичиқчи меҳнат қилаётган бригада йиллик социалистик мажбуриятни Ленин комсомолининг 60 йиллиги нишонланган кун арафасида бажариб қўйди. Планга қўшимча равишда 6 минг жуфт бичиқ тайёрланди. Бу хом ашёлардан 2400 жуфт аъло сифатли пойафзал ишлаб чиқарилди.

Ёғ-мой комбинати аппаратчиси, экстракция цехи партия ташкилотининг секретари, КПСС XXV съезди делегати **А. Панина** минбарга чиқади.

— Қолоқларсиз ишлаш юзасидан бошлаган ташаббусимизнинг барча жойларда кенг қулоч ёяётганлиги бизни қувонтирмоқда, — деди у. — Бу ташаббусга менинг ҳамкасбларим ҳам биринчилар қатори қўшилишган. Коллективимиз беш йилликнинг ўтган даври мобайнида планга қўшимча равишда 103 тонна ёғ ишлаб чиқарди. Менинг ўзим ҳозир келаси йил ҳисобига меҳнат қилмоқдаман.

Нотиқ цех партия ташкилотлари, партия группалари ишини янада жонлантириш, ҳар бир коммунистнинг топширилган вазифа учун масъулиятини ошириш лозимлигини уқтирди. Сиёсий-тарбиявий ишлар даражаси қанчалик юқори бўлса, муваффақиятлар кўлами шунчалик кенг бўлади.

Музокарада сўзга чиққан «Нормал» заводи директори **А. Каримов** асосий эътиборни қувватлардан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилашга қаратди.

Шаҳардаги ун заводи коммунистлари партия конференциясига ёруғ юз билан келдилар. Корхонада уч йиллик план 17 сентябрдаёқ бажариб қўйилди. Планга қўшимча равишда, 2 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу ерда техника тараққиётига ҳам алоҳида эътибор бериляпти. Амалга оширилган рационализаторлик таклифлари 35 минг сўмлик самара берди, меҳнат унумдорлиги 12 процент ошди. Сўзга чиққан завод партия ташкилотининг секретари **Е. Диц** мана шулар ҳақида гапирди. У ташкилий-партиявий ишларни такомиллаштиришга ёрдам берувчи таклифларни ҳам ўртага ташлади. Жумладан, шаҳар партия ташкилоти ўтказаётган секретарлар соатида илғор партбюроларнинг ҳисоботлари тингланса, улар тажрибаси оммалаштирилса, мақсадга мувофиқ бўлур эди, деди у.

«Металлпластмас» заводи партия бюросининг секретари **З. Шарипова,** 109-кўчма механизациялашган колонна партия ташкилотининг секретари **Т. Логвинова** ва бошқа ўртоқлар ҳам хўжаликка партия раҳбарлигини такомиллаштириш, оммавий-сиёсий ишлар самарадорлигини ошириш, партиявий ишда ленинча иш услубини қарор топтириш юзасидан тўпланган тажрибаларни ўзаро ўртоқлашдилар.

Конференцияда Янгийўл шаҳар партия комитети, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги состави ҳамда Тошкент область XIX партия конференциясига делегатлар сайланди.

Конференцияда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** нутқ сўзлади.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Ў. О. Отақулов, Тошкент область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири О. З. Зуфаров ўртоқлар иштирок этдилар.

* * *

Янгийўл шаҳар партия комитетининг бўлиб ўтган ташкилий пленумида **И. В. Рибалко** шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **О. И. Зокиров** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари ва **Д. Қ. Ҳасанова** шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайланди.

Ж. НОСИРОВ.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши 1-бетда).

Жаҳон социалистик системаси ҳаётининг бутун тажрибаси ўртамиздаги бирлик ҳар бир социалистик мамлакатнинг миллий манфаатларига хизмат қилишига, социализмнинг халқаро позицияларини мустаҳкамланишига ҳал қилувчи даражада ёрдам беришига ишончимизни кучайтиради.

Биз қардош партиялар ва мамлакатларнинг раҳбарларини, жанговар сафдошларимизни Москвада мамнуният билан қабул этдик. Ҳар бир ана шундай учрашув—салмоқли ва фойдали воқеадир. Сиёсатимиз учун муҳим ва зарур хулосалар чиқариш имконини берган бу галги кенгашимиз ҳам ўзига хос шонли воқеа бўлди.

Азиз дўстлар, сизларга ҳамма ишларингизда янгидан-янги катта муваффақиятлар тилайман.

Ўртоқ Л. И. Брежнев қардош социалистик мамлакатларнинг дўстлиги, бузилмас бирдамлиги учун, содиқ ва синалган дўстларимизнинг сиҳат саломатлиги учун, тинчлик ва коммунизм учун қадаҳ кўтаришни таклиф этди.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг делегациялари номидан **ГБСП Марказий Комитетининг бош секретари, ГДР давлат кенгашининг раиси Э. Хонеккер** жавоб нутқи сўзлади. У бундай деди:

Биз ўз кенгашимизда қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланишга доир самарали тадбирларни ўтказиш учун, кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш учун бундан буёнги кураш хусусидаги позицияларимизни келишиб олдик. Жаҳон социализмининг пойтахти — Москвадан барча давлатлар ва халқларга қарата айтилган мустаҳкам тинчликни сақлаш ва таъминлаш учун курашда куч-ғайратни аямаслик тўғрисидаги даъват яна бир бор янгради.

Ҳозирги халқаро вазият шароитида халқлар биздан: Хўш, энди нима бўлади?— деган саволга жавоб беришимизни умид қилишга ҳақлидирлар. Бизнинг Декларациямиз бу саволга аниқ ва равшан жавоб беради: Декларация катта халқаро сиёсий аҳамиятга молик ҳужжатдир. У халқларнинг СССР ва бутун социалистик ҳамдўстлик сиёсатига билдираётган ишончини оқлайди, у тинчлик, хавфсизлик ва кескинликни юмшатиш учун курашга янги омиллар беради.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев, Сизнинг кенгашдаги нутқингиз Ленин руҳи билан суғорилган бўлди, тинчлик ва тараққиёт учун кураш масалалари хусусида Сиз чиқарган хулосалар инсониятнинг манфаатларига мос бўлиб тушади.

Кенгаш якунида биз мамлакатларимиз социализм, коммунизм қурилиши ишида янги муваффақиятларга эришаётганликларини ва ўзларининг қардошларча ҳамкорлигини чуқурлаштираётганликларини қайд эта оламиз. Социалистик ҳамдўстликнинг қудрати тинчликни империализмнинг ҳар қандай ҳуружларидан ҳимоя қилишга тайёр бўлиб турган ва тинчликни таъминлаш учун куч-қувватини аямаётган ҳамма кишиларга зўр сафарбар этувчилик кучини бахш этмоқда. Бизнинг мақсадимиз тинчлик халқлар турмушининг табиий, одатий шакли бўлиб қолишига эришишдан иборат.

Совет дўстларимизнинг меҳмондўстлиги учун ва уларнинг кенгаш ишини муваффақиятли ўтказишни таъминлашга қўшган катта ҳиссаси учун уларга барча делегациялар номидан чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор этишимга ижозат бергайсизлар. Биз Советлар мамлакатининг барча коммунистларига қардошлик саломи йўллаймиз ва шонли совет халқига коммунизм қурилиши ишида янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ўртоқ Э. Хонеккер Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитети, СССР ҳукумати учун, дўст ва ўртоқ Леонид Ильич Брежнев учун, социалистик ҳамдўстлик партиялари, давлатлари ва халқларининг бирлиги ҳамда жипслиги учун, тинчлик ва хавфсизлик йўлидаги курашда янги муваффақиятлар учун қадаҳ кўтарди.

Л. И. Брежнев ва Э. Хонеккер ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона, самимий вазиятда ўтди.

(ТАСС).

ЯНГИ ЗАМОН— ЯНГИ ҚАҲРАМОН

(КИТОБЛАР ОЛАМИДА)

ТАРАҚҚИЕТ соат сайин, кун сайин шитоб билан олға қадам босаётган шижоаткор даврда яшаяпмиз. Халқ хўжалигида бугунги рекордлар эртага норма бўлиб қолаяпти, бугунги кашфиёт эртага воқеага айланмоқда. Яқиндагина, ўттизинчи йилларда қишлоққа келган биринчи тракторни кўрган одамлар ундан илоҳий бир кучдек қўрқиб, хадиксираган ўлкада энг мураккаб машина-механизмлардан тортиб қудратли самолётларгача ишлаб чиқарилмоқда. Бу ишларнинг барини одамлар, ўша дастлабки трактордан ваҳимага тушган кишиларнинг ўғил-қизлари, набиралари бунёд этишмоқда. Булар — совет кишилари, бундай суръаткор ривожланиш Совет жамиятигагина хос хусусиятдир.

Ўзбек совет адабиёти жамият билан баробар худди шундай жадал суръатда ривожланмоқда. Бадиий адабиётда — ҳикоялар, қиссалар, романлар, эпик ва поэтик асарларимизда ҳозирги даврнинг яратувчи қаҳрамони, бунёдкор инсон қиёфаси мағрур гавдаланмоқда. Катта-кичик қаҳрамонларнинг фикр-ўйлари, орзу-интилишлари, қувонч ва ташвишлари мадҳ этилмоқда. Бу борада ёзувчилар катта муваффақиятга ҳам эришишяпти, баъзан, табиийки, камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Танқидчи, филология фанлари кандидати Абдуғафур Расуловнинг «Янги замон — янги қаҳрамон»[1] номли китоби ана шу асарлар, ана шу қаҳрамонларнинг ютуқ ва камчиликларини таҳлил қилишга бағишланган.

Китоб тўртта йирик мақоладан иборат, «Келажак масъулияти», «Совет Иттифоқининг хўжайини», «Михлар ва тиканлар» «Тиниқлик» (ижодий портрет) деб номланган бу мақолаларнинг ҳар бири зиммасига катта вазифа юкланган. Олдиндан айтиш мумкинки, муаллиф бу вазифаларни ҳал этишга катта меҳнат сарфлаб пировард мақсадга эришган.

«Келажак масъулияти» мақоласининг мундарижасини Абдулла Ориповнинг эпиграф қилиб олинган ушбу:

Ииროқ авлодларга
бизлардан аммо
Қай бир хизматимиз
қоларкин, ажаб? —

деган шеърий сатрлари белгилагандек бўлади. Муаллиф ҳозирги адабий-бадиий жараённи ўрганиб, қатор романлар ва қиссалар устида тўхталади. Уларда ҳозирги замон кишисининг меҳнати, меҳнаткаш инсоннинг қиёфаси, ички дунёси — образ ва характерлар талқинини ижодий тадқиқ қилади.

— Сўз сеҳргари — санъаткорнинг ҳаётдаги қарзи ҳам, бурчи ҳам бошқаларникидан кўра кўпроқ, масъулиятлироқ бўлади, — дейди мунаққид. — Хусусан, совет ёзувчисининг зиммасидаги масъулиятни алоҳида таъкидламоқ керак. Чунки XX асрнинг улуғвор мазмуни янги тузум моҳияти, янги инсон характери ва буюк ишларини бекаму-кўст келажак авлодларга етказиш масъулияти унинг зиммасига юклатилган».

Сўнг мана шу масъулиятни чуқур ҳис этиб ижод қилаётган, замондошлар образларини маҳорат билан яратаётган ёзувчиларнинг асарлари устида атрофлича фикр юритилади. Жумладан, янги замон меҳнат кишисини тараннум этишга бағишланган Шароф Рашидовнинг «Ғолиблар», Асқад Мухторнинг «Дарёлар туташган жойда», Раҳмат Файзийнинг «Чўлга баҳор келди», Саид Аҳмаднинг «Қадрдон далалар» қиссаларининг ҳар бирида ўзбек прозаси учун янгилик бўлган хусусиятлар мавжуд эди. Масалан, Шароф Рашидов қиссасида деярли илк бора тиниб-тинчимайдиган серғайрат, юксак орзулар қанотида парвоз этадиган янги инсон характери — Ойқиз образи яратилди. Шароф Рашидовнинг бу қиссасида ўзбек совет раҳбар хотин-қизларининг ажойиб образи яратилди. Орадан қарийб йигирма йил ўтгач. Шароф Рашидов, Раҳмат Файзий, Асқад Мухтор яна ўша асарларига қайтдилар. «Ғолиблар» ва «Чўлга баҳор келди» қиссалари романга айлантирилди.

Мунаққид бу асарларнинг романга айлантирилишидаги зарурият ва романларни янги асар сифатида ўқувчилар оммаси зўр қизиқиш билан кутиб олишининг омилларини ҳар томонлама очиб беришга ҳаракат қилган.

Кейинги йилларда меҳнат кишиси, хусусан, ўзбек пахтакорларининг ниҳоятда машаққатли ва шарафли меҳнатини санъаткорона кўрсата билган, пахтакор номли табаррук инсоннинг улуғвор ишларга қодир улкан қалбини моҳирона оча билган асарлардан бири Пиримқул Қодировнинг «Мерос» қиссасидир. Абдуғафур Расулов ҳақли равишда бу асар устида кўп жойда гапиради, унга юқори баҳо беради. Пахтакор ёки ишчи образини яратишга жазм этилган айрим асарларда бирёқламалик — қаҳрамоннинг ишини тасвирлашга берилиб кетиб, унинг ички дунёсига кириб бориш иккинчи планга тушиб қолган ва натижада асар анчайин зерикарли чиққан. «Мерос» қиссаси эса, қаҳрамонларнинг улкан яратувчилик меҳнати уларнинг руҳий олами билан омихта тасвирланган ажойиб асардир.

«Совет Иттифоқининг хўжайини» мақоласи кенг қамровли, чуқур фикрчанлиги билан диққатга сазовор. Мунаққид китобнинг бу бўлимида замондош қаҳрамонлар образини яратган асарлар устида баҳс юритади. Бундай асарларнинг энг яхшиларидан бири — Асқад Мухторнинг «Бўронларда бордек ҳаловат...» намуна сифатида тилга олинган. Дарҳақиқат, А. Мухтор қиссада Мардонқул Заргаровдек янги, забардаст қаҳрамон образини яратди ва бу қаҳрамон орқали ҳозирги даврнинг, ишлаб чиқаришнинг қатор муаммоларини, хусусан, майда тармоқларни йириклаштириш, яхлитлаштириш масаласини ўртага ташлади. Мардонқул қизи Саодат билан суҳбатлашар экан, қалбидаги муқаддас туйғуни, онгидаги асл фикрини бундай ифодалайди: «Кенг ўйлаш, хўжайин бўла билиш керак. Қаҳрамон бўлолмасанг ҳам кўнглингда хўжайинлик туйғуси бўлсин. Совет Иттифоқи хўжайини! Ихтиёр менда бўлса, шундай фахрли унвон таъсис этардим».

...«Шундай одамлар бўладики, инсонийлик улар учун умрнинг маъноси, шундай кишилар ҳам бўладики, зоҳиран туппа-тузукдай туюлади-ю, аслида бутун қилмиши ёмонликдан иборат. Ҳаёт бепоён, ҳаёт мураккаб, ўқиб тагига етиб бўлмайдиган сирли китоб»...

Бу кўчирма «Миҳлар ва тиканлар» сарлавҳали бўлимнинг бошланишидан олинди. Муаллиф лирик чекиниш орқали ҳаётга ўз фалсафасини билдиряпти ва шу билан мақоланинг мазмунини ҳам ифода этмоқда. Яъни одамлар борки, Н. Тихонов айтганидек, «Ясалса шулардан михлар мабодо, бундан ҳам мустаҳкам бўлади дунё». Мунаққид бу бўлимда ўнлаб асарлар мисолида ижобий ва салбий қаҳрамонлар образининг яратилиши, уларнинг фазилат ва камчиликларини таҳлил қилишга бел боғлаган.

Одил Ёқубовни танимайдиган, унинг номини самимият билан тилга олмайдиган ўзбек ўқувчиси йўқ, десак муболаға бўлмас. Бу сўз санъаткорининг чуқур лиризм билан суғорилган «Муқаддас» қиссаси дилрабо қўшиқдай ўн минглаб қалбларни забт этган, «Улуғбек хазинаси» романи файласуфона мушоҳадаси, олимона тили билан, ниҳоят «Диёнат» романи инсон психологиясини чуқур, атрофлича тадқиқ қила билганлиги билан ўзбек адабиётининг ноёб асарлари қаторидан ўрин олди. Абдуғафур Расулов «Тиниқлик» сарлавҳали мақоласида Одил Ёқубовнинг ижодий портретини яратиб, деярли барча асарлари устида батафсил тўхталган.

Китобда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Назаримизда, унда факт кўп, асар кўп. Жуда кўп. Бу нарса авторни бирмунча «қийнаб» қўйган кўринади. Мунаққид маълум бир асарни атрофлича таҳлил қилиш давомида айтиши мумкин бўлган ўз фикрларини, асарга тўлақонли муносабатини билдириш имкониятидан чекланиб қолгандек, кўп ўринларда асар мазмунини айтиб бериш билан кифояланиб қолгандек туюлади. Бу эса, ўз навбатида айрим саҳифаларнинг зерикарли бўлишига олиб келади.

Умуман, «Янги замон — янги қаҳрамон» асари ёш мунаққиднинг дастлабки салмоқли асарларидан бири эканлиги билан табриклашни истардик.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

[1]) «Замон ва қаҳрамон». Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти. Тошкент — 1978 йил.

МАННОН УЙҒУРНИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

САНЪАТИМИЗ ОҒАСИ

«ЎЗБЕК театри олдида Уйғурнинг хизматлари кўп. Талантли актёрларимизнинг аксарияти унинг шогирдлари. Бу — катта ифтихор ва шараф». Аллома адибимиз Ойбек Маннон Уйғур ҳақида ана шу сатрларни битган эди. Чиндан ҳам Маннон Уйғур ўзбек совет театр санъатининг тамал тошини қўйганлардан биридир. Ўзбек совет театрининг вужудга келиши ва шаклланишида Уйғурнинг хизматлари улкандир. Инқилоб куйчиси Ҳамза ҳам, Уйғур ҳам янги тузумни мадҳ этди, унинг ўз театри бўлишини орзу қилди, шу орзу йўлида бутун билими, таланти ва меҳнатини аямади. Шу боис Ҳамза ва Уйғурнинг бу борадаги хизматлари, уларнинг ўзаро ҳамжиҳатликдаги меҳнати, бир-бирини қўллаб-қувватлаши ўрнак бўлса арзигуликдир.

Уйғур Ҳамзадек йирик маданият арбобининг таҳсинига сазовор бўлган улкан санъаткор эди. Дастлаб фаолиятини актёрликдан бошлаган Уйғур театр труппалари тузиш ишига астойдил киришади. Талантли ёшларни труппага жалб қилди. «Менинг ҳозирги асосий мақсадим — театримиз учун ёш кадрлар тарбиялаб етиштиришдир» деган эди Уйғур. Бинобарин, инқилобдан олдин, ҳатто Совет ҳокимиятининг дастлабки ўн йилликларида ҳам ёшларни театрга олиб келиш машкул вазифа эди. Чунки ҳаваскорларнинг ўзлари қизиққани билан ота-онасидан, дин пешволаридан чўчишарди. Бу таъна — дашномлардан Уйғурнинг ўзи ҳам четда қолмаган эди. Шу сабаб у зах, тор ҳужраларда кун кечирди, ёш бошига турли дардлар орттирди. Аммо санъатга бўлган меҳри ҳамма нарсадан устун чиқди. Натижада йилдан-йилга ажойиб спектаклларни саҳнага қўя борди. Ҳозирги Ҳамза номли театрга асос солди ва уни академик театр даражасига кўтара олди.

Уйғур Тошкентнинг Занжирлик маҳалласида дунёга келди. У ўсиб, улғайиб, оқ-қорани танигач занжирлик сўзининг маъносига тушуниб етди. Унинг назарида бутун олам аҳли занжирбандек туюлди. Театр санъатига меҳри тушушининг сабаби ҳам кишиларни ана шу занжирбандликдан озод қилиш йўлидаги интилиш бўлса, не ажаб! Шу мақсад унинг бутун фаолияти давомида қизил ип бўлиб ўтди. У Ҳамзанинг «Бой ила хизматчи» драмасини саҳнага қўйган ва Ғофир ролини ижро этганида ҳам, улуғ Шекспирнинг «Гамлет» трагедиясини саҳнага олиб чиқишда ҳам ана шу ғояни асосий мақсад қилиб олди.

Октябрь инқилоби туфайли вужудга келган социалистик тузум бошқалар қатори Уйғурнинг ҳам билими ва маҳоратини оширишига барча имкониятларни очиб берди. У рус театр санъати арбоблари, хусусан К. Станиславский методини чуқур ўрганди. Бу борада Москвада очилган биринчи ўзбек драма студиясида Р. Симонов, М. Канцель, Б. Захарова, Л. Свердлин, И. Толчанов сингари етук санъаткорлар қўлида таҳсил кўриши муҳим аҳамият касб этди. Шу студияда актёрлик маҳоратидан дарс берган СССР халқ артисти Рубен Симонов кейинчалик шундай деган эди: «Студиямизнинг бутун фаолияти давомида энг зўри ўзбек труппаси бўлган. Улар аллақачон театр сифатида шаклланиб улгурган, труппага чертиб-чертиб танланган, ҳар бири сер қирра истеъдод соҳиби бўлмиш актёрлар мислсиз импровизация қобилиятига эга эдилар. Биз уларнинг маҳорат ва билимларини ихтисослаштириш бўйича теранлаштириб, бир тартибга келтирдик». Ана шу «энг зўр труппа»нинг бадиий раҳбари, уларни «чертиб-чертиб танланган» устоз санъаткор Маннон Уйғур эди.

Москвалик устозлар таҳсилини олган Маннон Уйғур классик асарларни саҳнага қўйишга ҳам дадил қўл урди. Шекспирнинг «Гамлет» «Отелло» каби фожиалари шулар жумласидандир. Бу асарларнинг саҳнага қўйилиши Аброр Ҳидоятов, Сора Эшонтўраева, Олим Хўжаев, Наби Раҳимов сингари актёрлар маҳоратининг бўй кўрсатишига асос берди.

Уйғур театр репертуарини миллий драматургия намуналари билан бойитиш масаласига алоҳида эътибор берди. Бу йўлда бутун кучини, билимини ва маҳоратини аямади. Ҳамид Олимжоннинг «Муқанно», Зиё Саид ва Назир Сафаровнинг «Тарих тилга кирди», Мақсуд Шайхзоданинг «Жалолиддин Мангуберди», Уйғун ва Иззат Султоннинг «Алишер Навоий», Уйғуннинг «Ҳаёт қўшиғи» каби асарлари Уйғур режиссёрлик маҳоратининг меваси сифатида саҳнада ижро этилди. Шунингдек, Муқимий номли театрда Ғулом Зафарийнинг «Ҳалима» ва Собир Абдулланинг «Муқимий» музикали драмаларини саҳнага қўйиб, ўзбек музикали драма театрининг ривожига салмоқли улуш қўшди. «Ҳамза номли театр миллий драматурглар билан янада яқин ҳамжиҳатликда ишлаши лозим. Ўз миллий драматургиясига эга бўлмасдан миллий театрнинг сира бўлиши мумкин эмас» деб ёзган эди Уйғур. Ўзи эса бутун ижодий фаолияти давомида ана шу фикрига содиқ туриб ишлади. «Алишер Навоий» спектаклининг бир гуруҳ ижодкорлари қатори унинг режиссёри Маннон Уйғур ҳам СССР Давлат мукофоти билан тақдирлангани унинг бу йўлдаги хизматлари зое кетмаганлигини кўрсатади.

Маннон Уйғур режиссёр сифатида беназир эди. У ҳаракатнинг маълум мақсадга бўйсинишини талаб қилар, саҳнада бемақсад юришни ман этарди. Энг муҳими, у сўзларнинг таъсир кучига катта эътибор берарди. Унинг шогирдларидан СССР халқ артисти Раззоқ Ҳамроев ёзади: «Маннон Уйғур энг аввало сўз режиссёридир. Чунки у репитицияларнинг роса саксон фоизини сўз устида ишлашга бағишлар, пьесани дастлаб ўқиш пайтидаёқ тилни пишитиб оларди... Биргина сўз ёки бир ибора устида икки-уч соатлаб, ҳатто бир неча кунлаб ўтирарди».

«Сўзни тўғри талаффуз қилиш, саҳнада юксак бадиий тилда гапириш, оғиздан чиқадиган ҳар бир гапни аввало актёрнинг ўзи тушуниб етиши, сўнгра томошабинга етказа билишини ўргатарди» деб, эслайди СССР халқ артисти Наби Раҳимов.

Бугунги кунда ўзбек театр санъатининг камоли учун баҳоли қудрат ижодий меҳнат қилаётган барча режиссёрлар, актёрлар Маннон Уйғурнинг шогирдларидир. Чунки уларнинг айримлари устознинг ўгит ва маслаҳатларини эшитган бўлсалар, қолганлари Уйғур режиссёрлик мактабида бевосита таҳсил кўрганлар. Бинобарин, режиссёрлик маҳоратини жуда чуқур, пухта эгаллаган, бу борада тенгсиз маҳоратини намойиш қила олган Маннон Уйғурнинг услуби ҳамон бир мактаб вазифасини ўтаб келаётир. У умрининг сўнгги йилларида А. Островский номли Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг актёр ва режиссёр маҳорати кафедрасига мудирлик қилди. Кўплаб ёш бўлажак режиссёрларга бу мураккаб санъат сирларидан дарс берди.

Ўзбекистон ССР халқ артисти Маннон Уйғурни ҳамма ўзига яқин, меҳрибон тутиб «Оға» дерди. Чиндан ҳам у барча санъаткорларга, хусусан ёшларга ҳақиқий оғалик қилди. У санъат учун туғилганди, умрини санъатсиз тасаввур қилолмасди. Шу боис оға бутун онгли ҳаётини санъат тараққиётига бағишлади. Ана шу олижаноб мақсад йўлида азоб-уқубатларга ҳам дуч келди, шон-шарафга ҳам эришди. Машаққатларсиз мақсадга эришиб бўлмаслигини у яхши биларди. Бинобарин, Уйғур қаттиқ иродали, мустаҳкам эътиқодли инсон эди. Ана шу ирода ва соф эътиқоди унга мангу умр бахш этди. Устод санъаткорнинг амалга ошмай қолган орзулари шогирдлари сиймосида рўёбга чиқмоқда.

Маматқул ҲАЗРАТҚУЛОВ.

УСТОЗНИ ХОТИРЛАБ

Пойтахтимизнинг серқатнов, гавжум Навоий кўчасида Ҳамза номли театрнинг муҳташам биноси қад кўтариб турибди. Ҳар оқшом юзлаб тошкентликлар, пойтахт меҳмонлари ана шу санъат кошонаси томон ошиқадилар. Улкан зал фойесига киришингиз билан кўзингиз театрнинг таниқли, етук санъаткорлари билан бир қаторда ёш, истеъдодли актёрлари, театр коллективининг портретларига тушади. Уларнинг ҳар бирини томошабинлар қизиқиб кўздан кечирадилар.

Фойе тўрида Маннон Уйғур, Етим Бобожон, Аброр Ҳидоятов, Марям Кузнецова ва бошқалар сингари театрнинг вужудга келишига ва шаклланишига катта ҳисса қўшган атоқли санъаткорларнинг портретлари диққатни тортади. Томошабинлар айниқса бир портрет олдида узоқ туриб қоладилар. Унда қуйидаги ёзувлар бор: «Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Маннон Уйғур (Мажидий) 1897—1955 й.».

Маннон Уйғур... Унинг ўзбек совет театр санъатининг пайдо бўлиши, дастлабки қадамлари ва равнақига қўшган хизматлари беқиёсдир. Маълумки, Оға ўзининг бутун ҳаётини, ижоди ва маҳоратини Ўзбекистонда театр санъатининг вужудга келишига ва ривожланишига, ёш, истеъдодли талантларни театрга жалб этиб, уларни маҳоратли санъаткорлар қилиб тарбиялаш ишига бағишлади.

Театр коллективи буюк санъаткор М. Уйғур таваллудининг 80 йиллигини нишонлашга жиддий тайёргарлик кўрди. Ана шу санага бағишлаб театрлашган адабий композиция тайёрланди. Бу театрлашган композицияда СССР халқ артистлари Сора Эшонтўраева, Шукур Бурҳонов, Наби Раҳимов, Зикир Муҳаммаджонов каби устозлари билан бирга ёш актёрлар ҳамда театрнинг деярлик барча ижодий коллективи иштирок этади. Композиция сценарийсини Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ёнғин Мирзо ёзган. Безакларини таниқли театр рассоми Г. Брим тайёрлаган.

Кечага драматурглар Иззат Султон, Уйғун, Н. Сафаров, Зиннат Фатҳуллин, театршунослар М. Қодиров ва М. Раҳмоновлар ҳам таклиф этилган.

Маннон Уйғур юбилейини ўтказувчи комиссия раиси З. Муҳаммаджонов шундай дейди:

— Ўзбек совет театри асосчиси Уйғур билан бирга ишлаган, ундан сабоқ олган устоз санъаткорлар радиотингловчиларга буюк актёр ҳаёти ва ижоди ҳақида хотираларини айтиб беришади. Улар театр ташкил топган дастлабки пайтлардаги ижодий муҳит ҳақида, Маннон Уйғур бу даврда катта роль ўйнаганлиги борасида ҳикоя қиладилар. Республикамизнинг турли область ва шаҳарларида, Тошкентдаги Маннон Уйғур номли мактабда санъат ихлосмандлари билан учрашувлар ўтказилди ва ўтказилмоқда. Тошкентдаги театр ва рассомлик санъати институтида Уйғурнинг бюсти тантанали суратда очилади.

Театр ҳузуридаги музейда унинг тарихи, ривожланиши ва ҳозирги кунини акс эттирувчи экспонатлар, шунингдек, Уйғур ҳаёти ва ижодига бағишланган алоҳида стенд ҳам бор. Стендга қўйилган экспонатлар, ўша давр афишалари, газета ва журналлар томошабинларни буюк актёрнинг нечоғлиқ истеъдодга эга эканлиги билан таништиради. У саҳналаштирган «Бой ила хизматчи», «Фарғона фожеаси», «Ҳамлет», «Алишер Навоий», умуман элликка яқин спектакллар барча давр томошабинларини ҳаяжонга солиб келган. Бу ҳақда ўша даврда нашр қилинган газета ва журналлар ҳикоя қилади.

1936 йил 20 февралида «Маданий инқилоб» газетасида ёш актёр Шукур Бурҳонов шундай деб ёзган эди: «Уйғур биз — ёшлар билан ишлашга, бизни ўргатишга кўп вақт сарф қиларди. У ҳозир ҳам бизга ҳар доим ғамхўрлик қилади. Уйғурнинг Олий нишон олиши бутун коллективимизнинг руҳини кўтаради, ёшларнинг яна ҳам берилиб ишлашига илҳомлантиради».

СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Наби Раҳимов ҳам Маннон Уйғур ҳақида: «Уйғур мени тарбиялаб олдинги актёрлар сафига кўтарди». — деб ёзган эди «Маданий инқилоб» газетаси саҳифасида.

Ҳозирги кунда устоз даражасига кўтарилган, ўз санъатлари билан Иттифоқ миқёсида шуҳрат қозонган таниқли санъаткорлар ҳам, ёш актёр ва режиссёрлар ҳам Оғани ўзларининг устозлари деб биладилар ва чин дилдан ҳурмат қиладилар. Дарҳақиқат, Маннон Уйғур ўзбек театр санъатининг абадий устозидир.

— Театрнинг бугунги равнақида серғайрат, тиниб-тинчимас, зукко, театр алломаси Маннон Уйғур таъсири яққол сезилиб туради, — дейди биз билан суҳбатда театрнинг бош режиссёри Баҳодир Йўлдошев, — Маннон Уйғур биз билан ҳозир ҳам ишламоқда. Унинг ишини келгуси авлод ҳам давом эттиради. Коллективимиз устоз юбилейини муносиб кутиб олмоқда. Буюк санъаткорнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган фотовиставка ташкил этилди. Бу виставкада Оға саҳналаштирган ва бевосита ўзи ролларни ижро этган спектакллардан лавҳалар, кўринишлар жамланган.

Зулҳумор ЖЎРАЕВА.

КПСС XXV съезди делегати Назира Алимбоева етакчилик қилаётган бригада аъзолари ҳозиргача мавжуд 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан хирмон кўтардилар. У меҳнат қилаётган Пискент районидаги Тельман номли колхозда етиштирилган пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш қизғин давом этаётир. Суратда: бригада бошлиғи Н. Алимбоева.

А. Мальцев фотоси.

РАҲМАТ, АЗАМАТЛАР

Эрталаб соат саккиздан ошган эди. Райком биноси олдидаги хиёбондан ўтаётиб бу ерда ҳилпираб турган қизил байроққа кўзимиз тушди. Байроқ тагига катта ҳарфлар билан «Шон-шуҳрат» байроғи. Навоий номли колхоз пахтакорлари, 12-мактаб ва шаҳар Совети ҳашарчилари шарафига кўтарилди», — деб ёзиб қўйилган эди.

Чиндан ҳам Навоий номли колхоз деҳқонларининг ишларига қойил қолса арзийди. Улар об-ҳаво ноқулай бўлишига қарамай бир кунда икки процентдан ошириб пахта тайёрлашибди. Бу район бўйича энг юқори кўрсаткич эди.

Чинозликлар пахта планини бажариб қўйган бўлсалар ҳам суръатни бўшаштирмаяптилар. Собир Раҳимов номли, «Октябрь 40 йиллиги», «Москва» колхозларида меҳнат кўтаринкилиги авжида. Далаларни айланган киши пахтазорда сабр-тоқат, жасорат, ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаётган кишиларни ҳар қадамда учратади.

— Карл Маркс номли колхозда бўлганимда, — дейди район партия комитетининг биринчи секретари К. Мамедов, — бир ошпаз қиз билан суҳбатлашиб қолдим. У ўчоқ бошида ҳам кўсак чувар, ҳам ўт ёқарди. Руҳи тетик, чарчаш нималигини билмайди. Ҳар куни ҳам астойдил ишлайди. Кейин суриштирсам, у Оржоникидзе номли мактабнинг 9-синфида ўқир экан. Ўтанова бир вақтда икки ишни бажаряпти.

Энгельс номли колхозда 7-синф ўқувчиси Нуриддин Бектошевнинг номи тезда машҳур бўлиб кетди. У ҳар куни 100 килограммдан ошириб кўсак термоқда. Қайси карта, қайси участкада бўлмайлик, ҳормай-толмай меҳнат қилаётган азаматлар ғайратини кўриб дил-дилдан қувонасан, киши.

Собир Раҳимов номли колхоз райондаги энг қолоқ ҳосилдорлиги пасайиб кетган хўжаликлардан ҳисобланар эди. Ўтган йили ҳар гектаридан бор-йўғи 22 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

Зарбдор йилда ишни янгичасига ташкил этдилар. Далаларда мўл ҳосил етиштирилди. Йиғим-терим уюшқоқлик билан бошланиб, жадал суръат билан давом эттирилди. Хўжалик бўйича айни кунларда икки процент миқдорида пахта тайёрланмоқда. Эрта-индин мажбурият ҳам бажарилади.

— Иш қийин бўлмаяптими, — сўрадик колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қ. Салимовдан.

— Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, — деб жавоб берди у. — Хўжалигимизда Барат Айтенов, Ғофиржон Мунавваров, Турди Муталиев, Наим Юсупов, Йўлчи Эргашев, Мирза Қодиров сингари кўп йиллик тажрибага эга бўлган, коммунист, деган номни шараф билан оқлаб келаётган бригадирларимиз бор. Улар ўз меҳнатлари, интизомлари билан бошқаларга намуна бўляптилар. Шунинг учун ҳам бу бригадалар шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқда.

Колхоз пахтакорлари қолоқлик доғини ювиш учун бу йил озмунча тер тўкмадилар. Агротехника тадбирлари изчиллик билан амалга оширилди. Ғўзани ўстиришда ернинг тупроқ шароити қатъий ҳисобга олинди. Дефолиация ўз вақтида ўтказилди. Кузда шудгорлаш олдидан бегона ўтларга қарши анчагина майдонларга гербицид сепилди.

Ана шу сингари тадбирлар яхши натижалар берди. Колхозчилар қунт ва ихлос билан, меҳр билан қилинган меҳнат зое кетмаслигига қатъий ишонч ҳосил қилдилар.

Колхозда механик-ҳайдовчилар, кўпмингкилограммчи теримчилар мусобақаси кенг авж олдирилди. Нормат Эргашев, Миржума Латипов каби дала гвардиячилари хирмонга 80—120 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Чаман Тожибоева, Мастура Норқўзиева, Тошбиби Баёнтоева сингари кўпмингкилограммчи чеварлар бутун мавсум давомида нормаларини ортиғи билан бажариб келмоқдалар.

Социалистик мажбуриятни районда биринчилар қатори бажарган Энгельс номли колхоз миришкорлари ҳам шу кунларда кўсак терки, кўсак чувиш машиналаридан унумли фойдаланиб, пахта тайёрлашни қизғин давом эттирмоқдалар. Ўртоқ Саидкарим Дилдабеков бошлиқ бригадада ҳосилдорлик салкам 47 центнердан, Исроил Бойтурсунов, Рисбек Сарсонбеков, Абдували Машрапов бошлиқ бригадаларда 37 центнердан тўғри келди.

«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Партия XXIV съезди» ва «Янгиобод» совхозларида ҳам қор-ёмғир пахтакорларга халақит бермаяпти. Ҳамма астойдил бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилмоқда. Чинозликлар ҳосилдорликни кам деганда 38 центнерга олиб чиқиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ.

ЙИЛЛИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ БАЖАРИШДИ

Бу йил Тошкент районининг меҳнаткашлари далаларда фидокорлик кўрсатиб ишлашди.

Районда дала меҳнаткашларининг муваффақиятига депутатлар муносиб ҳисса қўшдилар. Районда 602 халқ вакили оширилган мажбурият олиб астойдил меҳнат қилди. Айниқса область Советининг депутати С. Раҳимов номли колхоз чорвадори Р. Темированинг иш самараси қувончли бўлди. У беш йилликнинг учинчи йилида ўзига бириктилган бузоқларнинг ҳар бирини бир кунда ўртача 700 грамм семиртираман деб мажбурият олган эди. Бу кўрсаткич 850 граммни ташкил этди ва депутат ўз ваъдасини шараф билан бажарди.

Келес ғишт заводлар бошқармасининг слесари В. Б. Филатов бу йил иккита шогирдга мураббийлик қилиш ва малакали кадрлар тайёрлаш мажбуриятини олган эди. Депутатнинг орзуси ушалди. У икки нафар 2-разрядли слесарь тайёрлашга муваффақ бўлди.

Б. ҲАМИДОВ,
Тошкент район ижроия комитети секретари.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ТИМСОЛИ

ҚОБУЛ, 23 ноябрь. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикаси Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Х. Амин бу ерда эълон қилинган суҳбатида айтдики, «Афғонистоннинг Совет Иттифоқи билан иқтисодий ҳамкорлиги икки мамлакат ўртасидаги мустаҳкам дўстона муносабатлар далилидир. Афғонистоннинг муваффақиятли ривожланиб боришида Совет Иттифоқининг иштироки халқлар ўртасида яхши қўшничилик, дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик тимсоли бўлиб хизмат қилади. Биз билан ҳамкорлик қилаётган совет халқи афғонларнинг чуқур ҳурматига сазовор бўлмоқда».

Тез иқтисодий ўсиш ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини жадал ривожлантириш АДРни иқтисодий ва социал ривожлантириш биринчи беш йиллик планининг асосий вазифаларидир, деди Х. Амин. Ер ислоҳоти ўтказилгач, жуда кўп деҳқонлар ер оладилар.

ҲАМКОРЛИКНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ

АДАН, (ТАСС). ЯХДР маданият ва туризм министрининг ўринбосари Маҳмуд Аҳмад Нагаши совет олий ўқув юртларини битириб чиққанлар билан бўлган учрашувда бундай деди: Совет Иттифоқида олий маълумот олган мутахассислар Демократик Яманда янги жамият қурилишида актив қатнашмоқдалар. Улар Яман Социалистик партияси белгилаб берган вазифаларга мувофиқ прогрессив социал-иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш учун СССРда олган билим ва тажрибаларидан фойдаланмоқдалар. Маҳмуд Аҳмаднинг ўзи Патрис Лумумба номли халқлар дўстлиги университетининг экономика ва ҳуқуқ факультетини тамомлаб чиққан.

Студентларимизнинг Совет Иттифоқидаги олий ўқув юртларида таълим олиши, деб уқтириб ўтди М. Нагаши, Совет—Жанубий Яман ҳамкорлигининг энг муҳим йўналишларидан бири бўлиб, ЯХДР миллий экономикасини мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш учун катта аҳамиятга эгадир. Бизнинг ҳаммамизни, деди министр ўринбосари, совет дўстларимиз билан бузилмас ва мустаҳкам дўстлик ришталари боғлаб турибди.

М. Нагаши Совет ҳукуматига ЯХДР учун юқори малакали кадрлар тайёрлаш ишида қилган ғамхўрлиги учун ҳозир бўлганлар номидан чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЭРОНДАГИ ТАНГЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

● НЬЮ-ЙОРК, 23 ноябрь (ТАСС). Теҳрондан олинган хабарларга қараганда, Эрон парламентининг қуйи палатаси — мажлисда генерал Азҳарий бошчилигидаги ҳарбий ҳукумат программаси юзасидан ўтказилган мунозаралар тугади. Бош министр шу мунозараларни якунлаб, Эронда вужудга келган ҳозирги қалтис сиёсий танглик учун «Мустамлакачилик кайфиятидаги доиралар» айбдор эканлигини, бу доиралар ўзларининг «Стратегик режалари»га биноан энг муҳим давлат лавозимларига ошна-оғайнигарчилик билан боғлиқ бўлган «сотқин ва ёлғончи кишилар»ни ўрнаштириб қўйганликларини айтди. Генерал Азҳарийнинг фикрича, айни шу кишиларнинг қалбакичиликлари мамлакатда халқ норозилиги муҳитини вужудга келтирди, бу норозилик кучайиб, натижада «Миллат инқилоб ёқасига келиб қолди».

Бош министр ҳукуматнинг «Мамлакатда шу қадар хатарли вазиятни вужудга келтиришда айбдор бўлган» кишиларни судга бериш аҳдини таъкидлади. Генерал Азҳарийнинг бир ярим соатлик нутқидан маълум бўлишича, ҳарбий маъмурлар мамлакатда ҳукуматга қарши ҳамон давом этаётган ғалаёнларни бундан буён ҳам зўравонлик билан бостириш ниятидан қайтганлари йўқ.

Мажлис депутатлари ҳукуматнинг программасини кўпчилик овоз билан маъқулладилар.

Парламент мажлис қилаётган пайтда Теҳрондаги вазият яна кескинлашган. Марказий шаҳар бозори ёнида қўшинлар билан ҳукуматга қарши намойиш қатнашчилари ўртасида тўқнашув бўлган. Қўшинлар ўт очиб, бир неча кишини жароҳатлантирган. Бозорга бориладиган кўчаларда яна оғир танклар, солдатлар тушган юк машиналари пайдо бўлган.

Кечаги кун давомида Эрон пойтахтининг турли районларида бир неча бор электр таъминоти издан чиққан. Светофорлар ўчиб қолганлиги оқибатида кўча ҳаракати тўхтаган.

Эроннинг бошқа шаҳарларида ҳам намойишлар ва қонли тўқнашувлар давом этаётгани тўғрисида хабарлар келиб турибди. Шероз ҳарбий маъмуриятининг эълон қилишича, ҳукуматга қарши намойишни тарқатиб юбориш вақтида уч киши ўлган ва бир неча киши яраланган. Эроннинг расмий ФОРС агентлиги тарқатган хабарда айтилишича, Шероз кўчаларида ўлдирилган кишилар ҳарбий маъмурлар эълон қилганидан «анча кўп деб тахмин қилинмоқда». Машҳад, Карманшоҳ, Обадон, Сари, Язди, Биржанд ва бошқа шаҳарларда ҳам намойишчилар билан қўшинлар ва полиция ўртасида тўқнашувлар бўлган.

Башарти Эрондаги воқеалар «Назорат остидан чиқиб кетса», у ердаги ишларга Қўшма Штатларнинг аралашиш режалари борлигидан бевосита ёки бавосита далолат берувчи янги-янги материаллар Америка матбуотида кун сайин пайдо бўлиб турибди. Бугун «Нью-Йорк Таймс» газетасининг хабарига қараганда, 11 ноябрь куни АҚШ президенти Ж. Картер марказий разведка бошқармасининг директори С. Тэрнерга, давлат секретари С. Вэнсга ва президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинскийга ёзма талабнома юбориб, унда Американинг чет эллардаги махсус маҳкамалари фаолиятидан «мамнуниятсизлик» изҳар этган.

Маҳаллий сиёсий доираларда шуни қайд этмоқдаларки, Қўшма Штатларда, башарти, бевосита аралашиш йўлидаги уринишга муваффақ бўлинмаган тақдирда, «унинг ўрнини оладиган бошқа вариантлар» ҳам ишлаб чиқилмоқда. Шу муносабат билан Эронда бирон бир ғарбпараст араб бошчилигида коалицион буржуа ҳукумати тузиш имконияти муҳокама қилинмоқда.

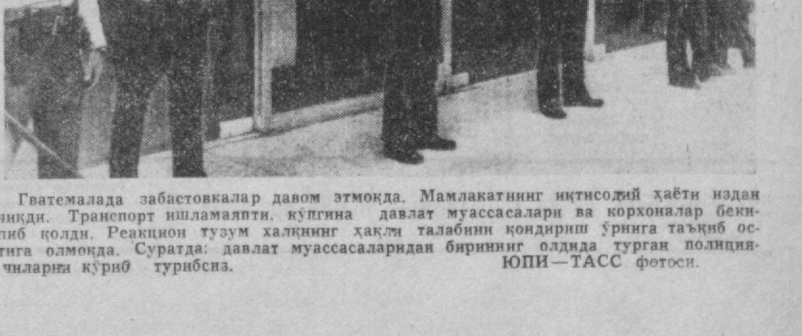

Гватемалада забастовкалар давом этмоқда. Мамлакатнинг иқтисодий ҳаёти издан чиқди. Транспорт ишламаяпти, кўпгина давлат муассасалари ва корхоналар бекиниб қолди. Реакцион тузум халқнинг ҳақли талабини қондириш ўрнига таъқиб остига олмоқда. Суратда: давлат муассасаларидан бирининг олдида турган полициячиларни кўриб турибсиз.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

Шанба саҳифаси

ЁШ ТАЛАНТЛАР

Тошкентдаги «Баҳор» концерт залида эстрада санъатининг якунловчи конкурси бўлиб ўтмоқда. «Политотдел» колхози маданият уйининг «Чен-чун» халқ эстрада чолғу ансамблининг солисти Шинь Галя қўшиқ айтмоқда. Чапда Нукус маданият уйининг «Арула» халқ рақс ансамбли «Қирқ қиз» рақсини ижро этмоқда.

А. Авазов ва Ф. Шамсутдинов фотолари. (ЎзТАГ).

ҲАР ТЎҒРИДА

БАҲОР фаслининг кириб келиш тезлиги кеча-кундузига 50 километрни ташкил этади. Буни мутахассислар баъзи ўсимликларнинг гуллаш жараёни орқали аниқлаганлар.

* * *

САКСОВУЛНИНГ фақат саҳрода ўсишига сабаб шуки, у намни бутунлай хуш кўрмайди. Агар саксовул ниҳоли сувга ташланса — шу заҳотиёқ қуриб қолади.

* * *

САМАРҚАНД областининг хўжаликларида Ўзбекистон олимлари яратган кунгабоқарнинг янги нави ўсади. Силос кунгабоқарлар поясининг оғирлиги бир пуд, узунлиги эса 5 метр келади.

* * *

ЭНГ «ўлик» сув ҳавзаси Ўлик денгиз эмас, балки Сицилиядаги Ўлим кўлидир. Тубидан икки кучли концентрацияга эга бўлган кислота чашмасининг доимий отилиб туриши натижасида бу кўл қирғоқларида ҳеч қандай ўсимлик ўсмайди, заҳарли сувда эса ҳар қандай жон эгаси бир зумда ҳалок бўлади.

* * *

ЯҚИН ШАРҚ мамлакатларида «кулги гули» деб аталадиган ўсимлик ўсади. Унинг ҳар бири нўхатдек келадиган қора донлари кишини 30—35 минут давомида тўхтовсиз кулдириши мумкин. Одамлар хушчақчақ кайфият туғдирадиган бу донларни тиш оғриғини босиш учун чайнайдилар.

* * *

МИСР маликаси Хапшепсут мақбарасидан топилган ноннинг ёши 3 минг 500 йил. Лекин бу ҳам энг қадимий нон эмас. Суви қуриган кўл остидан археологлар бундан 6 минг йил илгариги қоқ нон бурдасини топдилар. Ҳозир бу ноёб топилма Швейцариядаги Цюрих шеҳрининг музейида сақланмоқда.

* * *

ҲАР ЙИЛИ Америка Қўшма Штатларида 300 га яқин чақалоқ йўлда — автомобилда дунёга келади. Бундай болаларнинг туғилиш гувоҳномасида муайян жойнинг номи эмас, балки ўзи таваллуд топган автомобилнинг номери қайд этилади.

МУЗЛАГАН БАТАРЕЯЛАР

(РЕДАКЦИЯГА ХАТ).

Қиш келса юрагимиз увишадиган бўлиб қолган. Чунки, ЖЭКка қатнаб оёқдан қоламиз. Ўтган йили ҳам шундай бўлган эди. Биз яшаб турган Височковольт массивидаги 128-А уйдаги батареяларнинг бир қисми исиса, иккинчи қисми музлек бўлиб тураверди. Хусусан, 10, 12, 14, 16-квартираларда шундай бўляпти. Слесарларни таклиф қилгани ЖЭКка ҳар куни борамиз. Лекин улар ваъда беришади-ю, аммо келишмайди.

Батареяларнинг иситила бошланганига анчагина вақт бўлиб қолди. Олдинига 42-ЖЭК усталари ҳаммаёқни текширишаётган бўлишса керак, шунинг учун ҳам бизнинг квартиралар исимаётгандир, улар кемтик жойини топиб албатта ҳамма батареяларга иссиқлик юборишади, деб ўйладик. Лекин ундай бўлмади. Бир ойча бўлиб қолдики, батареяларимиз музлаганича турибди. Қўни-қўшнилар йиғилишиб, 42-ЖЭК бошлиғи А. К. Сачкога учрашдик.

ЖЭК бошлиғининг ваъдасини олганимизга ҳам анчагина вақт бўлиб қолди. Лекин слесарлардан дарак йўқ. Энди йиғилишиб Куйбишев район ёки Тошкент шаҳар уй-жой бошқармасига чиқмоқчимиз. Шунда шикоятимиз инобатга олинса, ажаб эмас.

Ў. АКБАРОВ,
«Союзпечать» ходими.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

ИСИРИҚ НИМА ДЕЙДИ?

— БИРИНЧИ ҳикматим, — дейди исириқ, — ерни ва элни офатлардан ҳимоя қилишда балогардонман. Таркибимда фойдали ҳидлар бор. Атроф муҳитни яхшилаб, атмосферани, ерни тозалашда хизмат қиламан, касаллик келтирувчи бактерияларни ҳайдайман. Барг, поя, уруғларимдаги алкалоид моддалар мия, кўз, қулоқ, оғиз, тиш, томоқ, ошқозонни профилактикалаб даволашда муҳим роль ўйнайди. Бод, сил касалликларини даволашда ҳам нафим катта.

Тиф, грипп касалликларини даволашда мени тутатиб, бошингиздан оёғингизгача тоблайсиз. Тутуним бош, қулоқ, оғиз, томоқ, баданингизни ва кийингизни вируслардан тозалайди. Кийим-кечак, асбоб-ускуналарни, идишларни ҳаммасини, суви билан ювинг. Сувимни совутиб, қўл, юз баданни ювинг, кам бўлмайсиз.

Руҳий касалликларни, уйқусизликни даволашда биринчи галда бошни, кўз, қулоқ, оғиз-бурунни тутунимга тутинг. Ҳидим кишига зарар бермайди. Лекин касаллик келтирувчи микробларни ҳайдаб қиради. Ана шунақа, мен кишилар руҳини, дилини енгил қилиб, бардам-бақувват, бўлишига мадад бераман. Бошга, қошга, киприкларга, кийимларга тушган бактерияларга қирғин келтириш асосий касби-коримдир.

Бундан ташқари кишиларнинг руҳини, кўнглини равшан қилиб ҳаёт бахш этувчи меҳригиёлигим ҳам бор. Инсон соғлиғини доимий сақлашда ҳаво, сув, турар-жойлар, кийим-кечаклар, буюмлар, асбоб-ускуналар, идишлар ҳаммаси озода бўлиши керак. Ҳар уч-тўрт кунда бизни тутатиб туриш ғоят фойдалидир. Тана, барг, уруғимни қайнатиб, сувида кийимларни, кўрпа, кўрпачаларни, чойшабларни ва бошқа буюмларни ювиш лозим. Бизнинг ҳидимиз паразит, бурга, кана ва бошқа хил зараркунандаларни тухумигача қуритиб юборади.

Айниқса, одамлар йиғиладиган жойлар: чойхона, ошхона, ишхона, клуб, кино, театр ва ҳатто транспортларда исириқ тутатилса, айни муддао бўлур эди. Уй ҳайвонлари турадиган молхоналар, отхоналар, товуқхоналар ҳавоси бизнинг исимиз билан тозаланади.

Шунингдек, биз бор жойда ҳамма хашаротлар қочади. Тутинимиздан ўсимликларни хашаротлардан муҳофазалашда фойдаланинг. Исириқнинг тутуни ёки қайнатиб олинган суви пуркалганда хашаротлар ўлади. Лекин мева-чеваларга зарар бермайди. Шу туфайли қадимда моҳир боғбонлар биздан самарали тарзда фойдаланганлар.

Халқ медицинасида биздан дори-дармонлар тайёрлаб, яра-чақа, сил, бод, бош оғриғини даволашда ва гижжаларни туширишда қўллашганлигини унутманг.

Исириқ монологини ёзиб олувчи:

М. ТУЙЧИЕВ,
табиатшунос.

Вадим КАССИС.

«ЭЛЕКТРА» ҚАЙТИБ КЕЛМАЙДИ...

ҲЕЧ БЎЛМАСА БИР ҲОВУЧ

СЎНГГИ 15—20 йил ичида Япония кўплаб сиёсий фитналар, қотилликлар, чет эллик коммерсантлар, дипломатлар, журналистлар, жамоат арбоблари ,денгизчилар, давлат хизматчиларини ўғирлаш ёки ўғирлаб кетишга уриниш майдони бўлиб қолди. Одатдагидек, ҳар бир фитнада Марказий разведка бошқармаси (МРБ)нинг разил сояси ётади. Қонундан ташқари операцияларнинг ижрочилари этиб бевосита МРБ томонидан ёлланган миллати япон бўлган шахслар, ёхуд келиб чиқиши япон бўлган американиклар танлаб олинади. Баъзан бу доирадан четга чиқишлар ҳам бўлган. Аммо таъкидлаб ўтилиши исталган асосий нарса мана шу турдаги жиноий ҳаракатлар япон полицияси иштироки билан амалга оширилганлиги, у ёки бу даражада мамлакатнинг расмий сиёсатига таъсир ўтказганлигидадир. Шундай воқеалар ҳам рўй берганки, полиция амалдорларининг ўзлари МРБнинг қурбонига айланишган.

Менинг олдимда 45 рақамли протоколнинг стенограммаси турибди. Бу Япония парламенти қуйи палатаси министрлар кабинети ишлари бўйича комиссиясининг протоколидир. Депутат Оидэ шундай сўров ташлайди: «Рўй берган реал вазиятлар хусусига келсак, улар кўплаб муаммоларни келтириб чиқарди. Ана шу муаммоларни ҳал қилиш зарур. Бу муаммоларни бизнинг конституциямизда гарантияланган инсон ҳуқуқларини ҳисобга олиб ва конституциядан ташқари рўй бераётган ҳолатларга Япониянинг ҳуқуқ системаси нуқтаи назаридан туриб йўл қўймаслик заминида ҳал қилиш керак. Энг аввало инсон ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши керак... Бош полиция бошқармасига маълум бўлган доира ичида япон халқига тўғридан-тўғри МРБ ҳақида, халқни ҳимоя қилиш, халқ ҳаётига МРБ таъсирини ўтказмаслик учун полиция томонидан нималар қилинаётганлиги ҳақида айтиб бериш вақти келмадимикан?»

Ҳозирги замон Япония ҳокимиятининг олий табақаларида МРБ билан яккама-якка курашга чиқишга аҳд қилган мард топилиши, айни кулгили истакдир. Япония полициясига келсак, у аллақачонлардан бери Америка разведкаси билан яқин алоқада. Навбатдаги жиноий ҳаракатни бошлар экан, у ўзи хуш кўрган усуллар — даҳшат солиш, қўрқитиш, шантаж қилиш усулларини қўллаб, албатта полиция бош бошқармасининг муҳофаза бўлими билан алоқа ўрнатади. Ўтган йиллар мобайнида МРБ ёллаган япон полициячилари оз эмас. Уларни аввалига Токиода жойлашган «Юсэн биру» биносидаги Узоқ Шарқ штабининг топшириғи бўйича ёллашди. Бинонинг пештоқида асл қиёфани беркитиш учун «Ди-Ар-Эс» («Ҳужжатли тадқиқотлар бўлими») деб ёзилган вивеска ўрнатилган эди. Кейин МРБнинг Узоқ Шарқ филиали штаб квартираси Иокосука базасига, денгиз яқинидаги хира бир уйга кўчиб ўтди. Унинг диққатни тортадиган нарсаси Америка байроғию осмонга чўзилган антенна эди. Антенна Лэнгли ва Америка Қўшма Штатларининг Токиодаги элчихонаси «томи» остида ишлаётган Америка разведкасининг вакиллари ўртасидаги доимий алоқа звеноси бўлиб қолди.

«Иомиури» газетасининг Вашингтондаги мухбири қайд қилиб ўтганидек Япония урушдан сўнгги бутун давр мобайнида МРБ Узоқ Шарқдаги аванпости ролини ўтамоқда. Бу ерда американиклардан Дж. Я. Кэннон, Кларк, Мэрфи, Браун, Глазго, келиб чиқиши япон бўлган американиклар (нисэлар) Виктор Мацуи, Кавада, Фукуда, Номура, Хасимото, Тони, Тами Идзумимото ва бошқалар «иш» олиб боришган.

Санаб ўтилган агентларнинг ҳаммаси «ифлос ишлар» (махфий операциялар) соҳасида операциялар ўтказувчи группа составига киришган. Группа фитна уюштириш, ўғирлаб кетиш, қўпорувчилик ҳаракатлари, сотиб олиш, ёллаш ва бошқа операцияларни амалга ошириш билан шуғулланган. МРБ ходимларининг иккинчи группаси бевосита Америка элчихонасида жойлашиб, сиёсий, иқтисодий ва маданий ахборотларини йиғиш билан банд бўлган. «Иомиури»нинг хабарларига қараганда 1950 йилдан то 1968 йилгача Токиода Узоқ Шарқ проблемалари бўйича бош «мутахассис» бўлиб Уильям Нельсон ишлаган. 1957 йилда Совет Иттифоқи жаҳонда биринчи бўлиб, ернинг сунъий йўлдошини учирган эди. Нельсон ва «ифлос» операциялар раҳбари Тами Идзумимото марказдан махфий кўрсатма олишди: «СССРдан қайтаётган туристлардан космик проблемалар бўйича ахборот тўплансин. СССРга бораётган барча кишиларга йўлдошлар учириш бўйича совет базаларига яқин районлардан тупроқ намуналарини олиб келиш топширилсин. Ҳеч бўлмаганда бир ҳовуч». (Бу топшириқнинг ҳайрон қолдирадиган томони йўқ — тегишли америка илмий тадқиқот марказлари ракеталар учирилгандан сўнг ерда қоладиган бирикмаларни анализ қилиш ёрдамида ракета ёнилғисининг характерини аниқлашга умид боғлашган эди).

МРБ 1960—1966 йилларда социалистик мамлакатлар ва Япониянинг ўзидаги демократик ташкилотларга қарши махфий операцияларни Уильям Блоу орқали амалга оширган. Блоу кейинчалик «Иомиури»нинг гувоҳлик беришича Чилидаги тўнтаришни ўтказишда иштирок этган. Ҳозир эса Лэнглининг Узоқ Шарқ бўлимида раҳбарлик креслосини эгаллаб турибди. Кимга-кимга, мана шу жанобга биз қуйида ҳикоя қилмоқчи бўлган трагедиянинг асл тарихи аён бўлса керак.

Ҳикоямиз ана шу ҳақда.

МАЖБУРИЙ СУҒУРТА

ЯПОНИЯ полиция бош бошқармаси иккинчи муҳофаза бўлимининг бошлиғи Масаки Накамура ўз уйига шу оқшом анча кечикиб келди. Отпускадан кейин ҳал қилиниши зарур бўлган анча-мунча иш тўпланиб қолган эди. Бирдан Қўшма Штатларга узоқ муддатли командировкага жўнаш керак бўлиб қолди. АҚШга сафар — бу, кишини анча жалб қилувчи шарафли сафар. Вашингтон, Япония полициясининг раҳбар ходимлари учун йилига ҳаммаси бўлиб биттагина «путёвка» тақдим қиларди. Бу сафарнинг имтиёзли шартлари ҳам тузуккина эди. Ҳар икки томонга текин йўлкира, меҳмонхона, овқатланиш бепул, чўнтак ҳаражатлари учун ҳам бироз пул ажратиларди. Муддати — икки ой. Бу вақт ичида қанча қизиқ нарсаларни кўриш мумкин...

Орзуларга кўмилган Накамура газетани бир четга қўйиб телевизор қулоғини буради. Телефон жиринглаб қолди. Полициячи тунги, эрталабки қўнғироқларга кўникиб қолган. Хизмат шунақа нотинч, доимий тайёр туришни талаб қиладида.

— Страхование агентлиги жаноб Накамурадан кечки вақтда безовта қилаётганлиги учун узр сўрайди, лекин бизни сиз билан бугуноқ боғланиш ва ҳаётингизни ҳар эҳтимолга қарши суғурта қилиш ҳақида таклиф қилишимизни жуда-жуда сўрашди...

— Ким сўради?!

— У одам ўз номини айтмади, фақат сизнинг бошқармангиз ходими деб таништирди...

Накамура усталик билан симнинг нариги томонида турган одамнинг ишончлилигига амин бўлгач, жавоб қилди:

— Сизни эртага шу ерда кутаман. Адресни ёзиб олинг: Тиёда-ку, Хаябуса-кё, 13...

Телевизорда учинчи канал бўйича кузги от пойгасини ипподромдан олиб кўрсатишарди. Унинг Пегас лақабли севган оти учинчи айланишда илдам чопмоқда. Накамура бу чопқир эпчил отнигина эмас, балки жокейни ҳам яхши биларди. Қачонлардир у билан полицияда хизматни бирга бошлаган, энди бўлса... Кусакабэ-сан эркин қуш бўлиб олди. Яхшигина иш ҳақи олади. Ёшгина гўзал хонимлар атрофида парвона. Масаки бўлса энг «совуқ» бошқарма деворлари ичида зах сўрмоқда. Накамура негадир кейинги йиллар ичида полициядан кетган танишларини бирданига эслаб қолди. Бировлари хусусий қидирув фирмаларига ўтиб кетишди. Баъзилари коммерсия ишида. Бошқалари бўлса Миллий мудофаа бошқармасида (ММБ) яхшигина ўрнашиб олишди.

[Давоми бор].

МАСТ ҲОЛДА РУЛ БОШҚАРИБ...

«БАХУС» ОПЕРАЦИЯСИ

Олдимиздаги йўл транспорт ҳодисалари ҳақида ҳикоя қилувчи бир қанча протоколлар маст ҳолда машина рулига ўтириб, авария содир қилган шахслар ҳақида. «Бахтиёр Исамуҳамедов ярим кечаси «ВАЗ-21011» маркали, давлат белгиси 00—78 ТНУ автомобилини маст ҳолда бошқариб, темирбетон устунга урилди. Б. Исамуҳамедов касалхонага ётқизилди». «Ҳайдовчилик ҳужжатлари бўлмаган Глеб Карпов маст ҳолда «Минск» маркали 03—54 ТНЖ номерли мотоциклида кетаркан, рулини бошқара олмай ағанаб тушди. У орадан беш кун ўтгач касалхонада ётиб ёзган тушунтириш хатида қандай қилиб йиқилганини эслай олмайди».

Йўл ҳаракати қоидасининг 14-«а» пунктида маст ҳолда транспорт воситасини бошқариш ман қилинади. Мана шу қоидани бузган айрим ҳайдовчилар кейинги пайтда авариялар кўпайишига сабабчи бўлишмоқда. Йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида Тошкент шаҳрида рўй берган йўл-транспорт ҳодисаларидан 150 тасига маст ҳолда транспорт воситаси ҳайдаган ҳайдовчилар айбдордир. Шу ҳодисалар оқибатида 175 киши жароҳатланди. Бу рақамлар кишини жиддий ўйлантиради.

Давлат автомобиль инспекциясининг ходимлари ана шу ҳодисаларнинг олдини олиш учун курашмоқдалар. Маст ҳолда рулга ўтирган «мард» ҳайдовчи ўзининг шу ҳаракати билан қонунни бузаётганлиги, атрофдаги кишилар ҳаётига хавф солаётганлигини ўйлармикан?! «Ташхимсельмаш» заводининг катта товаршуноси Анатолий Аксенов ўзининг 85—07 ТНЕ номерли «Жигули»сида пиёдалардан Анна Коробко ва унинг 11 ёшли ўғлини уриб юборди. Маълум бўлишича, Аксенов автомобиль ҳайдаш олдидан «қиттай» отган экан.

Ана шундай турдаги қонунбузарлар билан курашни авж олдириш мақсадида СССР Ички ишлар министрлиги Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси ташаббуси билан шу йил 20 ноябрдан 30 ноябргача шартли «Бахус» деб номланган Бутуниттифоқ рейди ўтказилмоқда. Шаҳар жамоатчилиги ҳам шу рейдда актив қатнашиб, маст ҳолда рулга ўтирган ҳайдовчилар, йўлнинг қатнов қисмида пайдо бўладиган маст пиёдаларни аниқлашда актив қатнашишлари керак.

О. КОЛЬЦОВ,
Тошкент шаҳар ички ишлар бўлими Давлат автомобиль инспекцияси агитация ва пропаганда бўлинмасининг инструктори.

ИБН СИНО ҲИКМАТЛАРИДАН

Ташналикка оз совуқ сув
  бўлгай даво
Илиқ сувнинг кўплиги
  ҳам бермас шифо.
Ичкиликка музни кўп
  ишлатган ёмон,
Чунки андин асабларинг
  топган зиён.
Сув ичмагил эсинг бўлса
  егач таом,
Ташна бўлиб чиққач,
  ҳатто тушиб ҳаммом,
Зарурат гар талаб этса,
  куйса юрак,
Шундагина сувни
  тановул эт андак,
Барча таом йўл топдими
  ҳазм томон,
Майли шунда ичкинг
  келса сув ва шароб,
Қонгунча ич, тўйгунча
  ич, бўлса сероб.

Шамс уд-Даула Ибн Синонинг қатъий давоий талабларидан бош тортиб:

— Сиз бошқа касалларга буйруқ берсангиз ҳам подшоларга бундай қилмаслигингиз керак, — дебди.

— Мен касал кўргани чақирганларида, бемор подшо саройида туғилганми, гадо кулбасидами, деб сўрамайман. Мен унга ўз виждон амри-ю, ўз фанимнинг талаблари асосида ёрдам қиламан. Ҳамиша шуларга бўйсунаман.

Шамс уд Даула:

— Мен бир ой — соппа-соғ бўлишим керак деяпман. Ўз ҳукмдорини даволай олмаган одам ҳаким бўлиб қаёққа боради?

— Мен оллоҳ эмас, шунчаки ҳакимман. Сиз йиллар давомида вайрон этган тан мулкини мен бунчалик қисқа муҳлатда обод этолмайман.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ
тайёрлаган.

ЯНГИ МАҲСУЛОТЛАР

Киев шаҳридаги электр рўзғор машиналари ва асбоб-ускуналар Бутуниттифоқ илмий-текшириш институти томонидан янги типдаги «Кристалл» холодильниги ишлаб чиқилди. Музлатиш қуввати 18 градусгача етадиган паст ҳароратли бўлими ўзининг алоҳида эшикчасига эга. Бу қулай бўлибгина қолмай, иқтисодий жиҳатдан ҳам фойдалидир. Чунки холодильникка илиқ ҳаво кам киради, ўз навбатида электрэнергияси ҳам кам сарфланади.

Новгороддаги «Волна» ишлаб чиқариш бирлашмаси олимпиада тимсоли акс эттирилган бешта маҳсулот ишлаб чиқариш учун «Олимпиада-80» ташкилий комитетининг дипломини олди. Улар орасида «Волна» рангли тасвир берувчи музикали радиола ҳам бор

А. Овчинников, А. Поддубний фотолари, ТАСС фотохроникаси.

Реклама ва эълонлар

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ СОВХОЗЛАР, ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КОРХОНАЛАРИНИНГ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ 1979 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН БОШЛАБ —

СОВХОЗЛАР ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КОРХОНАЛАРИНИНГ МОЛ-МУЛКЛАРИНИ КОЛХОЗЛАР УЧУН АМАЛДА МАВЖУД БЎЛГАН ҚОНУН БИЛАН ДАВЛАТ МАЖБУРИЙ СТРАХОВАНИЕСИДАН ЎТКАЗАДИ.

Жумладан:

— **қишлоқ хўжалик маҳсулотлари** (табиий ем-хашакдан ташқари), қурғоқчилик туфайли нобуд бўлган ёки зарар етган; иссиқнинг етишмаслиги, намгарчиликнинг кўплиги, захлаш, яхлаш, дўл, жала, бўрон, довул, сув босиш, сел келиш, суғориш шохобчаларида сувнинг тўхтаб қолиши ёки сувнинг озайиб кетиши ҳамда мазкур жой шароити учун кутилмайдиган бошқа метеорологик ва об-ҳаво шароитлари туфайли зарар етганда; чунончи, касалланиш, ўсимлик зараркунандалари ва ёнғиндан нобуд бўлган ёки зарарланган тақдирда страхование қилинган ҳисобланади.

Қишлоқ хўжалик экинлари юқорида санаб ўтилган сабабларга кўра нобуд бўлган (зарарланган) тақдирда страхование тўлови етказилган зарар қийматининг 50 процент ҳажмида тўланади. Бунда ҳар гектарга 5 йил мобайнидаги ҳосил қиймати ўртасидаги ўртача тафовут ва шу йил учун амалдаги давлат харид нархлари кўзда тутилади:

— **йирик шохли қорамол, қўйлар, эчкилар, уй паррандалари ва мўйнали ҳайвонлар**—6 ойликдан бошлаб; **чўчқалар ва қуёнлар** 4 ойликдан; **отлар, туялар, хачирлар, эшаклар ва кийиклар** 1 ёшдан ва **асалари оналари** табиий офат, турли касалликлар, ва ёнғин (йўқолиш, мажбурий сўйиш ёки йўқ қилиб юбориш) туфайли нобуд бўлганда страхование қилинган ҳисобланади.

Ҳайвонлар, уй паррандалари, қуёнлар ва мўйнали ҳайвонлар (юқорида кўрсатилган ёшга етмаган) табиий офат ва ёнғин (йўқолиш, мажбурий сўйиш ёки йўқ қилиб юбориш) туфайли нобуд бўлган тақдирда страхование қилинган ҳисобланади.

Ҳайвонлар нобуд бўлган вақтда (йўқолганда, мажбурий сўйилганда ёки йўқ қилиб юборилганда) страхование тўлови кўрилган зарарнинг 70 проценти ҳажмида тўланади. Бунда уларнинг баланс (инвентарь) қиймати ҳисобга олинади: ишчи ҳайвонлар учун — амортизация, қуёнлар ва мўйнали ҳайвонлар учун — терисининг баҳоси;

— **бинолар, иншоотлар, узатиш қурилмалари, кучланиш, ишчи ва бошқа машиналар транспорти воситалари, асбоб-ускуналар, кемалар, ов қилиш қуроллари, инвентарлар ва кўп йиллик кўчатлар** сув босиш, бўрон, довул, жала, дўл, нураш, сурилиш, ер ости сувларининг таъсири, сел, яшин уриши, ер қимирлаши, чўкиш, ёнғин, портлаш ва авариялар туфайли нобуд бўлган (зарарланган) тақдирда страхование қилинган ҳисобланади.

Кўп йиллик кўчатлар эса юқорида санаб ўтилган офатлар туфайли нобуд бўлган тақдирда, чунончи, қурғоқчилик, совуқ, касаллик ва ўсимлик зараркунандаларидан нобуд бўлган тақдирда страхование қилинган ҳисобланади.

Страхование тўлови кўрилган зарарнинг 100 проценти ҳажмида тўланади. Бунда маълум баланс (инвентарь) амортизация чиқариб ташлангандаги қиймати ҳисобга олинади.

Совхозларнинг мол-мулклари нобуд бўлгани ёки зарарлангани ҳақида мазкур территорияга алоқадор давлат страхование инспекциясига 3 сутка ичида хабар қилиш мажбурийдир.

Совхознинг ҳамма мол-мулки зарурий тартибда у страхование тўловларини тўлаган ёки тўламаганлигидан қатъий назар, страхование қилинган деб ҳисобланади ва страхование тўловлари тўлиқ равишда тўланади.

Госстрах системасида страхование фондининг вужудга келиши табиий офатлар ва бошқа табиий воқеалар туфайли хўжалик мол-мулкига зарар (нобуд бўлиш) етган тақдирда ишлаб чиқаришни нормал давом эттириш учун имконият яратади.

Страхование тўловлари ҳисобига вужудга келтириладиган страхование фонди фақат юқорида кўрсатилган қатор сабабларга кўра совхозларга етган зарарларни қоплаш учунгина мўлжалланган.

Ўзбекистон ССР Давлат страхование бошқармаси.
«Узторгреклама» телепрессагентлиги.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25|XI да Майсаранинг иши, 26|XI да Аловиддиннинг сеҳрли шамчироғи (12.00), Анна Каренина (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25|XI да Кўрмайин босдим тиконни, 26|XI да Тирик мурда (11.00), Кўрмайин босдим тиконни (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25|XI да Тошболта ошиқ, 26|XI да Шаҳзода ва етим қиз (12.00), Тошкентнинг нозанин маликаси (19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Аренада москваликлар» янги цирк программаси (25|XI да 16.00, 19.30, 26|XI да 12.00, 16.00, 19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 32533; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 03773. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д—2530.